

arhimandrit Arsenie Papacioc

Singur Ortodoxia

Coperta 1 : Crucea de călugărie a părintelui
Arsenie Papacioc

Singur Ortodoxia

Cuprins

Întîmpinare	5
CUVÎNTUL I	7
Despre unitatea Bisericii; despre dialogurile cu cei care s-au desprins de Biserică; despre ecumenism.	
În care se arată că unitatea Bisericii ține de Mîntuitorul Hristos, care este Calea, Adevărul și Viața.	
CUVÎNTUL II	31
Despre Sinoade, despre dogme, despre drumul spre mîntuire; despre schismă și despre eres; despre succesiunea apostolică.	
În care se arată că singurul drum mîntuitor este cel al Bisericii Ortodoxe.	
CUVÎNTUL III	55
Despre o nouă mentalitate și un nou limbaj “teologic”, adică despre biserici nedepline, biserici surori și altele ca acestea.	
În care se arată că dragostea se bucură numai de Adevăr.	
CUVÎNTUL IV	67
Despre rugăciunile împreună cu schismaticii și ereticii, care acum se numesc și “rugăciuni ecumenice”; și altele, tot “ecumenice”.	

Singur Ortodoxia

În care se arată că trebuie să ne rugăm în Adevăr, în practica Adevărului, așa cum s-a predanisit de către Biserica drept-măritoare.

CUVÎNTUL V 81

Despre revenirea la Ortodoxie, adică:

Rînduiala cum se cuvine să primim pe schismatici și pe eretici, care vin la drept măritoarea credință.

Precum se spune în Molitvelnicele autentice.

ULTIMUL CUVÎNT 89

Singur Ortodoxia

Întîmpinare

Mulțumim părintelui Arsenie Papacioc pentru aceste cuvinte de învățătură atât de necesare timpului în care trăim.

Sunt cuvinte ale unui om care a fost și a răspuns: Prezent! - chemărilor vieții acesteia – și, ca duhovnic, celor ce-l caută pentru sfat și mărturisire; recomandă o prezență continuă, o trezvie.

Întrebările sunt puse din dorința de a fi lămurite unele aspecte cu care se confruntă creștinii din zilele noastre; despre acestea, ne învață părintele Arsenie: “trăim zile Apostolice”.

Răspunsurile sunt simple, adevărate, fără tăgadă - pentru că spune și Sfântul Maxim Mărturisitorul: “a tăinui cuvîntul Adevărului înseamnă a te lepăda de el”.

Aceste cuvinte, pe lângă mîngîiere și bucurie duhovnicească, sunt îndreptar și predanie.

Iulian Liță

Singur Ortodoxia

Cuvîntul I

Sfinția voastră, se vorbește în ultimul timp, mai ales în mediul universitar teologic, despre “despărțirea unicei Biserici a lui Hristos în Biserica Ortodoxă și Biserica Catolică, despre Biserica Răsăriteană, despre Biserica Apuseană, despre marea Biserică soră a Apusului, despre istoria a trei confesiuni: catolici, ortodocși, protestanți; despre faptul că prin Marea Schismă și apoi prin ruptura din sec. XVI creștinismul și-a pierdut unitatea; despre cămașa sfișiată a lui Hristos; despre cei doi plămîni ai Europei, adică Biserica Apuseană (catolică, protestanți) și Biserica Răsăriteană (ortodoxă); despre cele trei dimensiuni ale Creștinătății: Bisericile orientale, adică ortodoxe, Bisericile occidentale, adică Biserica Romano-Catolică și Protestantismul, adică Bisericile Evanghelice, Luterane, Anglicană etc.” și altele asemenea. Acestea sunt luate chiar din teologi ortodocși, cum s-ar zice.

Întrebarea pe care v-o punem sfinției voastre este următoarea: este Biserica Mîntuitorului Hristos în momentul de față, sau a fost vreodată împărțită în mai multe Biserici, unele mai mari, altele mai mici, unele cu har mai puțin, altele cu har mai mult, sau divizată?

arhimandrit Arsenie: Este și inutil să mai discutăm chestia asta, că nu putea să fie împărțită Biserica,

---

A se vedea *Însemnări pentru Cuvîntul I*, începînd cu pagina 23.

arhimandrit Arsenie Papacioc

pentru că Hristos a spus: “Eu sunt Calea, Adevărul și Viața”¹, adică: nu e Cale nu e mergere, nu e Adevăr nu-i cunoștere, și dacă nu-i Viață nu-i viețuire; și nu poate să fie alt Adevăr decât numai Hristos, nu poate să fie împărțit acest Adevăr.

Numai în funcție de acest Adevăr este construită orice gândire ca să fie valabilă, numai dacă este pe Adevărul-Hristos care, de fapt, s-a dogmatizat în Sinoadele Ecumenice, toată învățătura aceasta pînă la 787, Sinodul VII Ecumenic, care a fost în apărarea icoanei, dar mai ales la Sinodul I Ecumenic, unde s-au stabilit cele 7 puncte din Crez, că Iisus Hristos este Dumnezeu Născut, nu făcut, și la Sinodul al II – lea Ecumenic, unde s-a completat Crezul cu încă 5 articole, ca să fie 12.

Deci s-a stabilit lucrul acesta: Biserica nu poate să fie împărțită; acesta ar putea să fie răspunsul la întrebare: niciodată nu poate să fie împărțită Biserica, dar există erezii.

Dacă n-ar exista Noul Testament s-ar fi desființat Vechiul Testament, dacă n-ar fi existat Noul Testament n-ar fi existat nici o serie întreagă de atacuri filosofice împotriva Adevărului-Hristos, împotriva Creștinismului, pentru că acesta era un obiectiv care strălucea, care umbrea orice, și sigur că a fost atacat de toate filosofii care au păreri bune, zic ei, împotriva Adevărului adevărat.

Singur Ortodoxia

Adevărul este Hristos², Biserica Ortodoxă.
Cuvîntul ortodox asta înseamnă.

Faptul că s-au desprins de-a lungul vremii schisme și erezii nu înseamnă că Biserica și-a pierdut unitatea ?

arhimandrit Arsenie: Nici vorbă. Unitatea ține de Adevăr, dar unitatea nu se referă la un număr de credincioși, ci se referă numaidecît la Adevăr, care nu s-a stricat, rămîne imutabil și singurul drum mîntuitor; nu spun de la mine și: “cine va strica una din aceste mici, mic se va chema”³ – adică nu se va mîntui; s-a dogmatizat tot ce a spus Hristos ca să se poate trăi, să se poată împlini.

Sunt afirmații grave faptul că se susține că Biserica și-a pierdut unitatea, mai cu seamă pentru că acestea sunt făcute de universitari, teologi.

arhimandrit Arsenie: Biserica și-a pierdut unitatea ținînd cont de numărul de credincioși, dar nu unitatea în funcție de Adevăr; Adevărul nu poate să fie împărțit; că s-au rupt de Adevăr este altceva. Dacă se vorbește așa, trebuie să se și motiveze despre ce unitate este vorba.

Sfinția voastră, cum credeți că ar trebui să se desfășoare dialogurile inter-creștine între Ortodoxie și Catolicism, respectiv Protestantism, Necalcedonieni etc. ? Ce ar trebui să se discute, cît timp ar trebui să țină aceste discuții?

arhimandrit Arsenie Papacioc

arhimandrit Arsenie: Ca timp, nu se pune problema; se pune problema adevărului care trebuie discutat. Nu este valabilă nici o discuție, decît: *vă primim cu drag înapoi* ⁴.

Ecumenismul⁵ acesta, lupta aceasta, de venit vine din partea lor. N-au identitate! Îi roade pe suflet faptul că nu sunt cu Adevărul.

Singurul Adevăr este Hristos: “Eu sunt Calea, Adevărul și Viața”⁶; în funcție de Adevărul acesta e tot! - ... Ortodoxia..., chiar numele ei este de la Hristos, cum ne-a învățat El, Hristos și au continuat Apostolii.

Am stat împreună sute⁷ de ani și, sigur, s-au despărțit. De ce? La majoritatea problemelor dogmatice, cu Sinoadele Ecumenice, am fost împreună; la Sinodul 6 Ecumenic, Papa Martin a fost mucenic al ideii normale împotriva monotelismului.

Va să zică am fost împreună; acum s-au despărțit! Și de la catolici⁸ au venit protestanții⁹ cu Luther, și neoprotestanții¹⁰ care, îți dai seama, au interpretare continuă.

N-au, repet, identitate și îi roade faptul că nu sunt cu Adevărul.

Nu există tîrg în materie de Adevăr! Ca să putem face o împăcare, o unitate, trebuie să negustorim: lasă tu, las și eu. Ce să lăsăm noi? Nu se poate pune problema - “o iota, o cirtă cine lasă

Singur Ortodoxia

din tot ce spun Eu”¹¹, acesta își pierde mîntuirea; este neapărat problema asta care se pune. Nu avem ce discuta decît dacă veniți înapoi!

Dar cum ar trebui să se desfășoare aceste dialoguri?

arhimandrit Arsenie: Dar nu sunt deloc de părere să fie un dialog. *Dacă nu-i tîrg, dialogul începe; să discute nu știu ce...*

Dacă faci caz de istorie, nu-ți dau voie. Sau, mai bine zis, dacă faci caz de istorie, ce istorie au? De ce au plecat? Sute de ani am fost împreună; acestea nu sînt 15 zile !

Dacă vor să vină, să vină înapoi, sunt primiți cu toată dragostea. Așa interpretez și vizitele care s-au făcut: de curtoazie; acesta-i semn că noi suntem de bună credință, că vă primim cu drag dacă veniți. Fără condiții!

Deci doar aceste cuvinte ar trebui să se desfășoare în cadrul dialogurilor; doar la aceste cuvinte ar trebui să se rezume dialogul?

arhimandrit Arsenie: Să vină la Ortodoxie! Că e vorba de Adevăr! Adică, dom'le, ia-mi un ochi că văd bine numai cu unul, știi?

Obiectul unui dialog, dacă vor să fie dialog, ar putea să fie acesta: “nu avem nimic de discutat decît: vă primim cu drag înapoi”. Asta este poziția

arhimandrit Arsenie Papacioc

pentru că, altfel, ar însemna ca noi să ciuntim din Ortodoxie. Ce să ciuntim?!

Dacă v-ar spune cineva că sunteți habotnic, ce i-ați răspunde?

arhimandrit Arsenie: Nu, dragă, sunt ortodox!

V-am întrebat pentru că au fost acuzați unii ortodocși că sunt habotnici.

arhimandrit Arsenie: Ascultă-mă ce spun! N-au cum, trebuie să zică ceva. Dar cu ce interes?

Nu ne-am dus noi la ei :”Hai să veniți!”; îi chemăm, desigur. Dar văd că pe ei îi roade ceva.

Din punct de vedere spiritual, exclusiv spiritual, au chinul acesta că nu sunt cu Adevărul; și Adevărul e limpede, dacă vrei să judeci normal, este aici. Noi avem probleme că suntem neatenți, că suntem slabi, dar în ceea ce privește Adevărul, că despre asta este vorba, nu avem nici o grijă. Dar ei sunt îngrijorați. Orice ins dacă te vede pe tine pe o poziție de valoare caută să te niveleze ca să aibă el liniște pe poziția lui.

Credeți că s-au făcut progrese în cadrul mișcării ecumenice, a dialogului cu catolicii și protestanții? Adică vedeți un duh bun?

arhimandrit Arsenie: Nu; prin întrebările pe care le puneți, repetăm mereu întrebarea întîi. Nu, nici un

Singur Ortodoxia

progres nu se poate face, indiferent ce i se propune și cine întreține un dialog; dar înseamnă că cineva e vîndut, ori laș, ori neortodox, ori nu cunoaște frumusețea și văpaia Ortodoxiei.

Dialogurile acestea durează de foarte mult timp.

arhimandrit Arsenie: Desigur, numai așa să nu spună că nu am stat de vorbă, cum au făcut acum: le-am întors vizita; foarte bine. Asta s-a făcut să arate că suntem civilizați, dar suntem pe poziția noastră. Dar nu asta e discuția. Discuția este o împăcare: trebuie să ne așezăm pe o poziție de Adevăr comun; dar deja e Hristos!

Pentru că vor ei, pentru sutele astea de ani de rătăcire ale lor, trebuie să facem noi concesii ? Nu ! Adevărul este imutabil și veșnic, este Hristos.

Sfinția voastră, mișcarea ecumenică pornește de la ideea refacerii unității Bisericii Mîntuitorului Hristos. Credeți că este o ispita de-a dreapta? Pentru că ei cred că suntem divizați.

arhimandrit Arsenie: Este o ispită de-a dreapta pentru că pun în discuție Adevărul.

Acestea sunt porniri omenești, sunt momente, sectoare de timp în care se ivesc o serie întregă de lucruri; ei caută să motiveze ce spun și, din punct de vedere psihologic, nu le convine poziția Bisericii pentru că vor să ne niveleze;

arhimandrit Arsenie Papacioc

aceasta este întotdeauna tendința celui mai slab ca să te aducă și pe tine la nivelul lui, ca să poată fi liniștit în căderea lui.

Ecumenismul este o problemă care nu va reuși niciodată; decît o vorbă stearpă, o vorba continuă, cu același titlu pentru că nu se lasă ei. Noi tăcem; noi nu am stricat nimic. Ca să ne împăcăm trebuie să vină la Ortodoxie, absolut, de unde au plecat.

Noi nu avem ce ceda. Ce să cedăm? “O cirtă de va strica cineva din ce învăț Eu, mic se va chema”¹².

Ce s-a stabilit la Sinoadele Ecumenice sunt niște lucruri cu totul valabile; acelea durau sute de zile, cu mari Sfinți Părinți și: “Părutu-s-a nouă și Duhului Sfînt”¹³, așa începea hotărîrea care consemna stabilirea Adevărului Sinodului.

Foarte mulți teologi studiază la facultăți protestante și catolice; și tocmai aceștia sunt promotorii mișcării ecumenice.

arhimandrit Arsenie: Acestea nu sunt argumente, nu putem să discutăm asta, de ce exista iad și de ce exista rai; treaba lor!

I-am spus unui băiat care făcuse Teologia sau o termina, pasionat de lucruri mai “exotice” - acesta mi-a zis: “mă duc la Roma cu gîndul să combat catolicismul” - și i-am spus: ascultă, numai

Singur Ortodoxia

clădirile când le-oi vedea te catolicizezi, cum ai intrat în Roma. Ei s-au organizat acolo, se motivează, dar se motivează fals.

Dar nu știi de ce se pune problema împăcării! De ce? Ce te roade? Noi nu am pus problema pentru că suntem liniștiți, suntem fericiți.

M-a îngrozit foarte mult când am auzit că nu au Proskomidie, și când văd ce mult se poate face la Proskomidie unde pomenim morții și viii! O Liturghie fără Proskomidie e un lucru raționalizat, e un simbol, nu mai e un Adevăr.

Mai mulți teologi, printre care și Mihai Urzică, părintele Iustin Popovici, sîrbul, în unele cărți ale lor au afirmat că mișcarea ecumenică ar fi o creație a masoneriei. Ce spuneți?

arhimandrit Arsenie: Nu este o creație a masoneriei, este o creație a dracului.

Mai rău!

arhimandrit Arsenie: Mai rău! Chiar Iustin Popovici a zis¹⁴ că ar fi cea mai mare greșală a secolului.

Panerezia secolului, "panerezia timpului nostru", s-a exprimat părintele Iustin Popovici.

arhimandrit Arsenie: Da. E cea mai mare greșală. Și a mai zis încă una, fiind vorba de el: "S-au făcut trei mari greșeli de la Creație: căderea lui Adam,

arhimandrit Arsenie Papacioc

trădarea lui Iuda și infailibilitatea papală”. Va să zică nu putem să dăm citate decît pentru Ortodoxie. Au fost niște ortodocși, niște trăitori - și Mihai Urzică pe care îl cunosc; am stat împreună și îl pomenesc zi de zi pe el și pe Maria, soția lui; îi am pe pomelnic.

L-ați cunoscut ?

arhimandrit Arsenie: Cum să nu. Am stat la el după ce m-a eliberat din închisoare; n-aveam unde să stau, și m-a primit el.

Vă cunoștea dinainte?

arhimandrit Arsenie: Nu. Am auzit că e om milostiv și i-am bătut la ușă: “Domnule, sunt eliberat din închisoare; n-am unde să stau”. Sigur, omul avea inimă bună, dar pe undeva a devenit suspicios - s-a convins că nu este cazul; mi-a trimis și un rînd de veșminte.

Sfinția voastră, ați spus, de altfel spune și părintele Iustin Popovici, că mișcarea ecumenică este o creație a dracului. Vă rugăm să explicați acest lucru.

arhimandrit Arsenie: Este o risipire de cuvinte pur și simplu susținîndu-se prostește; pentru că: împrăștie ca să poți să stăpînești, “dezbină și stăpînește”.

Singur Ortodoxia

Adevărul de credință s-a stabilit pe ce a făcut Mîntuitorul, acesta-i adevăr de credință; *dacă nu-i după Adevăr, sigur că-i după Diavol*¹⁵.

Cînd spunei că este a dracului arde, ustură.

arhimandrit Arsenie: Nu știu pe cine arde, dar nu ne interesează; dacă arde îi arde și altele, nu numai asta.

Credeți că este un drac mai al dracului?

arhimandrit Arsenie: Toți dracii sunt ai dracului.

Adică unul mai deștept pentru că este destul de răspîndit și printre unii ortodocși.

arhimandrit Arsenie: Nu este; afară de cei ce nu cunosc Ortodoxia.

Mîntuitorul a spus cînd S-a înălțat la cer: ”rămîneți în Ierusalim, pînă ce vă veți îmbrăca cu putere de sus”¹⁶; aici este știința, aici este experiența: după Cel de sus. Au fost niște pescari, de aceea i-a ales Dumnezeu pe aceștia - cu cele smerite să-i smerească pe toți.

Îmi pare foarte rău că lumea nu este trezită sau nu este orientată cu privire la bătaia asta continuă de la Apus pentru împăcare. Ce împăcare? Îți dau bună ziua, dacă ai magazin, cumpăr pîine de la tine, e altceva; dar eu sunt tot ortodox. Aici trăim cu turcii - am botezat vreo 7 pînă acum - vin pe la

arhimandrit Arsenie Papacioc

mine și îmi cer rugăciuni; mi-au zis: “părinte, avem același Dumnezeu”. Avem, sigur că avem același Dumnezeu, dar nu credeți în Hristos, și numai prin El ne putem mîntui. Cum crezi în Dumnezeu, aceasta este important.

Sfinția voastră, mai multe Biserici Ortodoxe, printre care și cea a Serbiei, s-au retras de la dialogurile ecumenice și din consiliile ecumenice.

arhimandrit Arsenie: Sunt foarte de părere. De ce nu ne lasă în pace? Pentru că nu suportă nimeni pe altul lîngă el superior; vrea să-l niveleze, ca să fie liniștit în slăbiciunile lui.

Sunt bucuros că s-au retras, pentru că sunt foarte convins că nu se poate face ceva ținînd cont din alt punct de vedere decît cel Ortodox; n-avem cum face. “Cine va strica una din aceste mici, mic se va chema”¹⁷, ai văzut cu ce prudență a vorbit Mîntuitorul cu mii de ani înainte ?

Apostolul Pavel pune anatema pe cei care strică Adevărul Evanghelic.

arhimandrit Arsenie: Păi, nici vorbă; “Înger de sus de va face altfel decît vă învăț eu, anatema să fie”¹⁸. Nu se pune problema.

În Sinodul Bisericii Sîrbe sunt episcopi care au fost fii duhovnicești ai Părintelui Iustin Popovici.

Singur Ortodoxia

arhimandrit Arsenie: A fost un om de mare valoare bisericească acest Iustin Popovici; am toată admirația.

Dumnezeu l-a scos pe Iustin Popovici care a fost o figură și continuă să fie. Și să știți că unul din meritele lui este că a fost erou și a spus Adevărul fără teamă; nu a fost un molîu să pună problema numai științific.

A fost un trăitor și a susținut Adevărul cu curaj. A vorbit adevărat, chiar dacă se zice că a exagerat cînd a afirmat că s-au făcut trei mari greșeli în lume: căderea lui Adam, trădarea lui Iuda și infailitatea papală. Păi, ce zici de el?! A zis-o cu curaj, și așa este; a vrut să arate cît este de grav; este Hristos în Papa? Adică nu-i slujitor al lui Hristos?

Pentru că multe face ca să renunțe, dar nu renunță la asta.

Nu renunță; îi place.

arhimandrit Arsenie: Cred și eu; pe urmă au emanat pe Filioque. Spune Mîntuitorul: ”De la Tatăl purcede”¹⁹, și s-a fixat Crezul la Sinoadele Ecumenice cu niște titani, niste sfinți titani; 318 Sfinți Părinți, și toți sunt sfinți; și Atanasie cel Mare, care a fost o sabie bine ascuțită.

La Sinoade²⁰ s-au stabilit niște adevăruri de credință. Hotărîrea Sinodului începea astfel:

arhimandrit Arsenie Papacioc

„Părutu-ni-s-a nouă și Duhului Sfânt”²¹; și nu durau 2-3 zile, ci sute de zile, unde a contribuit și Duhul Sfânt. Putem să zicem ceva în ce privește punctele Crezului care s-au stabilit 7 la Sinodul I Ecumenic și încă 5 puncte din Crez la al doilea, privind Duhul Sfânt; putem contesta ceva, vreun punct dintr-acestea că nu-i adevărat?

N-a spus Mântuitorul, limpede cu privire la Duhul Sfânt: „Cine se va boteza în numele Tatălui și al Fiului și al Duhului Sfânt”²² ? Zice în Evanghelie: „cine nu se va boteza, nu se va mântui”²³, deci în Duhul Sfânt.

Și a venit erezia să spună că Duhul Sfânt este o apariție inventată de lume. Cum Dumnezeu în trei, trei Dumnezei. Nu vrea să vadă că sunt 3 fețe și o singură putere.

Asta-i, asta nu vor să vadă: “nenaștere, naștere și purcedere”.

Ce i-ați spune Papei dacă l-ați vedea?

arhimandrit Arsenie: Mai întâi de toate aș fi cu inima ortodoxă, cu prezență ortodoxă și am mai spus: “*am fi foarte bucuroși dacă ați veni la Ortodoxie, înapoi*”; fără condiții. Am spus: nu există tîrg în materie de Adevăr.

Asta este o întrebare de fantezie, nu mă primește el pe mine.

Singur Ortodoxia

A venit în țara noastră să facă demonstrație făcînd o Liturghie catolică, a venit să facă lucrul ăsta, ceea ce înseamnă ori să cucerească, ori prozelitism, dar cu o condiție: să faci ca ei; pe greco-catolici i-a amăgit cu lucrul acesta: rămîneți și duceți o viață ortodoxă, dar tineți administrativ de noi, și acum sunt mai catolici decît Papa.

I-a păcălit.

arhimandrit Arsenie: I-a păcalit. Și acuma tot așa, tot metoda aia, într-un fel sau altul, dar care-i scopul?

Noi stăm de vorbă cu cei desprinși de adevărul de credință într-un singur caz: *dacă vrei să vii la Ortodoxie înapoi, fără condiții.*

Singurul dialog ?!

arhimandrit Arsenie: Păi, nu se poate altfel. Adică, să mă împac cum vrei tu, trebuie să cedez și eu, trebuie să-ți accept ție niște lucruri.

Ce să acceptăm, ce să cedăm noi? Ce să cedăm? Că, dacă “o cirtă dacă schimbați din ce-am spus Eu, mic se va chema”²⁴. Noi n-am făcut decît ce au hotărît Sinoadele, ce a hotărît Hristos, pentru că la Sinoade n-au hotărît oamenii, ci Duhul Sfînt în Sinod; așa se făceau și consemnările.

arhimandrit Arsenie Papacioc

A venit Dumnezeu, nu a venit un Arhanghel ca să mai discutăm nițel - poate a greșit arhanghelul ăla.

A venit chiar El, ca să nu se mai pună în dubiu, pentru că Dumnezeirea a știut că vor fi dezbateri și vor fi schimbări, dar a precizat: “cerul și pământul vor trece, dar cuvintele Mele nu vor trece”²⁵; și cuvintele acestea sunt: “o iota sau o cirtă de veți schimba din ce am hotărât Eu, mic se va chema”²⁶ - adică nu se va mîntui; zice și Sfîntul Ioan Gură de Aur²⁷.

“Și înger din cer de va veni și vă va învăța altceva decît vă învăț eu: anatema.”²⁸ (*spune Apostolul Pavel*).

Va să zică, pecetluiau Adevărul cu amenințările acestea divine, amenințări făcute cu adevărat și poate să fie juridic și cu tărie.

S-au consemnat în canoane o serie întreagă de abateri; se zice că sunt perimate, dar nu sunt perimate.

O altă problemă este că aceste canoane nu prea s-au mai republicat.

arhimandrit Arsenie: Se scrie, se tipărește numai ceea ce ar duce spre o împăcare, spre o motivare a lor. Ei vor o împăcare, dar să ținem de Roma; la urma urmei, ei spun că au dreptate.

Singur Ortodoxia

Părintele Iustin Popovici spunea că orice protestant în materie de dogme este infailibil, e un Papă.

arhimandrit Arsenie: Așa este; ei interpretează la infinit. Dacă Papa singur s-a făcut infailibil, de ce să nu mă fac și eu ?

Ce teme scripturistice ai ? “Eu sunt cu voi pînă la sfîrșitul veacului”²⁹, “vă fac arhieriei, vă dau preoție, vă dau puterea asta harică”³⁰, dar “Eu sunt Cel ce sunt”³¹.

Însemnări pentru Cuvîntul I.

---

¹ Spune Mîntuitorul nostru, Iisus Hristos: “Eu sunt Calea, și Adevărul, și Viața; nimeni nu vine la Tatăl, fără numai prin mine.”, *Sfînta Evanghelie de la Ioan, Capitolul 14, versetul 6.*

² Amintim cuvintele Cuviosului Iustin Popovici :

“Dumnezeu-Omul Hristos a unit în Biserica Sa *toate cele din ceruri și cele de pe pămînt* (Efeseni 1:10); toate tainele cerului și ale pămîntului s-au împreunat într-o singură Taină, și astfel s-a dobîndit *Taina cea mare*, a-tot-Taina: Biserica. Această *mare Taină* pătrunde toate mădularele Bisericii, toată viața lor, toate legăturile lor. Drept aceea, totul în Biserică este minune, totul este Taină “mai presus de cuget” = mai presus de rațiune. Aici nu este nimic obișnuit, nimic banal, nimic de mîna a doua, nimic de puțină însemnătate, fiindcă totul este Dumnezeu-omenesc, totul este unit organic într-un singur organism Dumnezeu-omenesc, într-o singură și atot-

arhimandrit Arsenie Papacioc

---

cuprinzătoare “mare taină” Dumnezeu-omenească: *Biserica Ortodoxă*. (...)

Toate în Biserică sunt Sfântă Taină, toate: de la lucrul cel mai mărunț pînă la cel mai mare, pentru că totul este cufundat în negrăita sfințenie a Dumnezeu-Omului Celui fără de păcat, a Domnului Hristos.(...)

În Biserică, totul este Sfântă Taină. Iar pe primul loc: Sfînta Taină a Botezului, Sfînta Taină a Mirungerii, și Sfînta Taină a Euharistiei.

Orice ierurgie e Sfîntă Taină. “Chiar una mică, chiar și cea mai mică?” - Da. Oricare dintre ele este la fel de uriașă ca însăși taina Bisericii. Fiindcă și cea mai mică dintre ele este în organismul Dumnezeu-omenesc al Bisericii într-o legătură organică, vie, cu întreaga taină a Bisericii - cu Însuși Dumnezeu-Omul, Domnul Hristos.(...)

Drept aceea, *nu este număr tainelor în Biserica lui Hristos*, în această a-tot-cuprinzătoare sfîntă a-tot-Taină ceresc-pămîntească a Dumnezeu-Omului. În ea, și fiecare „Doamne miluiește” este o Sfîntă Taină, și fiecare lacrimă de pocăință, și fiecare suspin al rugăciunii, și fiecare strigăt de tînguire.”

³ Spune Mîntuitorul nostru, Iisus Hristos: “amin zic vouă: pînă ce va trece cerul și pămîntul, o iotă sau o cîrtă nu va trece din lege, pînă ce vor fi toate. Deci, cela ce va strica una dintru aceste porunci mai mici, și va învăța așa pe oameni, mai mic se va chema întru Împărăția Cerurilor; iar cela ce va face și va învăța, acela mare se va chema întru Împărăția Cerurilor.”, *Sfînta Evanghelie de la Matei, Capitolul 5, versetul 18, 19*.

⁴ Aceasta este dragoste și liniște sufletească: a-i arăta celui ce greșește și a-l îndruma spre pocăință, mai ales dacă se află în abateri de la adevărul mîntuitor; este și gîndirea Sfîntului Ioan Gură de Aur.

Singur Ortodoxia

A nu-i spune și a nu îndrepta pe cel ce greșește, mai ales în materie de credință, înseamnă nepăsare, împreunare greșelilor dogmatice, ereziilor.

⁵ Pentru a preîntîmpina orice confuzie, și pentru aducere la cunoștință, facem precizarea că termenii *ecumenic* (a-toată-lumea, peste tot pămîntul), *catolic* (universal) sunt proprii Bisericii Ortodoxe, sunt *însușiri* ale Bisericii Ortodoxe.

În momentul de față, în mod eronat, acești termeni sunt folosiți pentru a arăta pe următorii greșelilor Papei (termenul *catolic*), respectiv adepții *ecumenismul* (așa cum este arătat de Cuviosul Părinte Iustin Popovici).

⁶ Vezi *însemnarea I*.

⁷ Multe din greșelile latinilor: Filioque, folosirea azimilor, celibatul preoților, începutul infailibilității sunt dinainte de anul 1054, și nu au legătură cu acest an; au fost arătate, combătute și de Sfîntul Fotie, patriarh la Constantinople, a se vedea *Enciclica de la anul 876*, de asemenea *Sinodul de la Constantinople de la anul 879-880*.

⁸ Pentru greșelile catolicilor, ca și pentru alt interes duhovnicesc, a se vedea și cele trei tomuri tipărite în Țările Române, sub îngrijirea patriarhului Dosithei al Ierusalimului:

Cartea Împăcării (Tomos Katallaghes), Iași, 1694,

Cartea Dragostei (Tomos agapes kata latinon -Tomul dragostei asupra latinilor), Iași, 1698, cuprinde și scrieri ale Sfîntului Marcu al Efesului, apărătorul credinței la Sinodul de la Ferrara-Florența(1438-1439), iar la Rîmnic,

Cartea Bucuriei (Tomos Haras), 1705, apărută sub voievodul martir Constantin Brîncoveanu, cu purtarea de grijă a Sfîntului Antim Ivireanul, pe atunci episcop de Rîmnic – din acest volum, amintim:

arhimandrit Arsenie Papacioc

Epistola enciclică, a lui Fotie, către patriarhii Răsăritului, împotriva celor ce zic că purcede Duhul cel Sfânt și de la Fiul;

Cel de-al optulea Sinod Ecumenic, hotărâri;

Contradicții în părerile latinilor, contradicții arătate de patriarhul Dositei al Ierusalimului;

Așternuturile Fericitului Meletie, papa Alexandriei, despre care este adevărata Biserică, și care este adevărul ei Cap, și împotriva primatului papei Romei;

Dialogul oarecărui secretar cu latinii, și că pe eretici Biserica Sobornicească îi leapădă de la sine;

Dialog între doi monahi, contra latinilor.

Mai amintim:

Ioan Eugenikos, *Discurs contra hotărârii sinodului din Florența*, Iași, 1694; Nectarie, patriarh al Ierusalimului, *Întâmpinare împotriva primatului Papii*, Iași, 1682; Eustratie Argentis, *Manual în contra infailibilității Papei*, Iași, 1746; *Sintagma contra azimilor*, Iași, 1747.

⁹ Termenul (neo)protestant vine de la protestul față de Papa, denumire atribuită de papistași următorilor lui Luther (din păcate, Luther nu s-a întors către Răsărit); aceștia sunt: evanghelici, luterani, reformați, calvini, unitarieni, bapțiști, adventiști, penticostali etc, amestec de iconoclastm (hulitori ai icoanelor), interpretare eronată a Sfintei Scripturii, hulire a Sfinților, a Crucii, a Maicii Domnului etc.

A se vedea răspunsurile patriarhului Ieremia al II al Constantinopolei către luteranii din Tubingen(1576, 1579, 1581); după a treia sfătuire, “dialogul” a încetat, ascultînd de Apostolului Pavel: “De omul eretic, după una și a doua sfătuire, te ferește.” (*Epistola Sfîntului Apostol Pavel către Tit, Capitoul 3, versetul 10*).

De asemenea, amintim:

Singur Ortodoxia

Varlaam, mitropolit al Moldovei, *Răspuns împotriva catehismului calvinesc*, Iași, 1645,
Dosithei, patriarh al Ierusalimului, *Manual în contra rătăcirii calvine*, București, 1690.

¹⁰ Vezi însemnarea 9.

¹¹ Parafrază, vezi însemnarea 3.

¹² Parafrază, vezi însemnarea 3.

¹³ “Pentru că s-au părut Sfintului Duh, și nouă”, consemnare la Sinoade, începînd cu Sinodul Apostolic, conform Sfintului Apostol Iacov, și Sfinților Apostoli, *Faptele Sfinților Apostoli, Capitolul 15, versetul 28*.

¹⁴ Cartea Cuviosului Iustin Popovici(1894-1977), *Biserica Ortodoxă și Ecumenismul*, a fost tradusă pe românește de răposatul părinte Olimp Căciula, în 1979; de atunci, o copie dactilografiată se află și în biblioteca Facultății de Teologie din București. Citatele din Cuviosul Iustin Popovici sunt după ediția din anul 2002, Mănăstirea Sfinții Arhangheli, Petru Vodă, în traducerea lui Adrian Tănăsescu.

¹⁵ Parafrază; spune Domnul nostru, Iisus Hristos: “Cel ce nu este cu Mine, împotriva Mea este, și cel ce nu adună cu Mine risipește”, *Sfînta Evanghelie de la Matei, Capitolul 12, versetul 30*.

¹⁶ Spune Mîntuitorul nostru, Iisus Hristos: “Și iată, Eu trimit făgăduința Tatălui meu întru voi, iar voi ședeți în cetatea Ierusalimului, pînă ce vă veți îmbrăca cu putere de sus. Și i-a scos pe ei afară pînă în Betania, și ridicîndu-Și mîinile sale, i-a binecuvîntat pe dîșii. Și a fost cînd i-a binecuvîntat pe ei, S-a depărtat de la dîșii, și Se înălța la cer. Iar ei închinîndu-se Lui, s-au întors în Ierusalim cu bucurie mare. Și erau în toată vremea în Biserică, laudînd și binecuvîntînd pe Dumnezeu,

arhimandrit Arsenie Papacioc

Amin.” *Sfînta Evanghelie de la Luca, Capitolul 24, versetul 49,50,51,52.*

¹⁷ Parafrază, vezi *însemnarea 3.*

¹⁸ Spune Sfîntul Apostol Pavel: “Ci măcar noi, sau înger din cer de va binevesti vouă, afară de ceea ce am binevestit vouă, anatema să fie. Precum am zis mai înainte, și acum iarăși zic: Oricine de vă va binevesti vouă afară de ceea ce ați luat, anatema să fie.”, *Epistola Sfîntului Apostol Pavel, către Galateni, Capitolul 1, versetul 8, 9.*

¹⁹ Spune Mîntuitorul nostru, Iisus Hristos: “cînd va veni Mîngîietorul pe care Eu voi trimite vouă de la Tatăl, Duhul Adevărului, care de la Tatăl purcede, Acela va mărturisi pentru Mine.”, *Sfînta Evanghelie de la Ioan, Capitolul 15, versetul 26.*

²⁰ Prin *Sinod Ecumenic* (a toată lumea) se înțelege importanța deosebită a sinodului pentru viața Bisericii. Sinodul de la anul 787, pentru cinstirea Icoanelor și condamnarea celor ce le hulesc, a fost recunoscut, consacrat ca *ecumenic* în timpul Patriarhului Fotie al Constantinopolei; unul din meritele Sfîntului Fotie este că a contribuit esențial la codificarea sinoadelor recunoscute de Biserică – lucrare cunoscută în prezent sub numele de *Pidalion*, care cuprinde și canoanele și comentariile la acestea.

Sfîntul Simeon al Tesalonicului, Patriarhul Dositei în culegerea de texte *Tomul Bucuriei(Tomos Haras)*, de asemenea *Enciclica Patriarhilor Ortodocși de la anul 1848* arată Sinodul de la anul 879-880 din timpul Patriarhului Fotie fiind *a toată lumea(ecumenic)*; de asemenea sinoadele palamite (1341, 1347, 1351) din timpul Sfîntului Grigorie Palama sunt considerate cu *caracter ecumenic.*

²¹ Parafrază; vezi *însemnarea 13.*

Singur Ortodoxia

²² Parafrază; spune Mântuitorul nostru, Iisus Hristos, Apostolilor: “Datu-Mi-s-a toată puterea, în Cer, și pe pământ. Drept aceea, mergînd, învățați toate neamurile, botezîndu-i pe ei în numele Tatălui, și al Fiului, și al Sfîntului Duh. Învățiindu-i pe dînșii să păzească toate cîte am poruncit vouă. Și iată, Eu cu voi sunt în toate zilele, pînă la sfîrșitul veacului, Amin.”, *Sfînta Evanghelie de la Matei, Capitolul 28, versetul 18, 19, 20.*

²³ Parafrază; spune Domnul nostru, Iisus Hristos: “Amin, Amin grăiesc ție: de nu se va naște cineva din apă și din Duh, nu va putea să intre întru Împărăția lui Dumnezeu”, *Sfînta Evanghelie de la Ioan, Capitolul 3, versetul 5*, de asemenea, spune Mântuitorul: “mergeți în toată lumea, și propovăduiți Evanghelia la toată zidirea. Cel ce va crede și se va Boteza, se va mîntui; iar cel ce nu va crede, se va osîndi.” *Sfînta Evanghelie de la Marcu, Capitolul 16, versetul 15, 16.*

²⁴ Parafrază; vezi *însemnarea 3.*

²⁵ Spune Domnul nostru, Iisus Hristos: “Cerul și pămîntul va trece, iar cuvintele Mele nu vor trece.”, *Sfînta Evanghelie de la Matei, Capitolul 24, versetul 35*, de asemenea, spune Mântuitorul: “Mai lesne este cerul și pămîntul să treacă, decît din lege o cirtă să cadă.”, *Sfînta Evanghelie de la Luca, Capitolul 16, versetul 17.*

²⁶ Parafrază; vezi *însemnarea 3.*

²⁷ Sfîntul Ioan Gură de Aur, Omilia a XVI – a, *Omilii la Sfînta Evanghelie de la Matei.*

²⁸ Vezi *însemnarea 18.*

²⁹ Vezi *însemnarea 22.*

³⁰ Parafrază; spune Domnul nostru, Iisus Hristos, Apostolilor: “Pace vouă; precum M-a trimis pe mine Tatăl, și Eu vă trimit pe voi. Și acestea zicînd, a suflat, și a zis lor: Luați Duh Sfînt. Căroră veți ierta păcatele, se vor ierta lor; și căroră le veți ținea,

arhimandrit Arsenie Papacioc

---

vor fi ținute.”, *Sfînta Evanghelie de la Ioan, Capitolul 20, versetul 21, 22, 23*; de asemenea, spune Mîntuitorul: “Amin grăiesc vouă: ori cîte veți lega pe pămînt, vor fi legate în Cer; și ori cîte veți dezlega pe pămînt, vor fi dezlegate în Cer.”, *Sfînta Evanghelie de la Matei, Capitolul 18, versetul 18*.

³¹ Parafrază; *Ieșire, Capitolul 3, versetul 14*; *Sfînta Evanghelie de la Ioan, Capitolul 8, versetul 58*; *Sfînta Evanghelie de la Ioan, Capitolul 10, versetul 30*.

Singur Ortodoxia

Cuvîntul II

Sfinția voastră, prin ce se definește Biserica Ortodoxă?

arhimandrit Arsenie: Chiar cuvîntul ortodox înseamnă dreaptă credință, dreaptă slăvire pentru Adevărul pe care l-a propovăduit Hristos, cum ne-a învățat Hristos, de aceea a și rămas, cu mila lui Dumnezeu, această titulatură: Ortodoxie; adică credința dreaptă: “orthos” înseamnă drept, “doxa” înseamnă credință - pe grecește.

Deci Adevărul: “Eu sunt Calea, Adevărul și Viața”¹; și noi respectăm Adevărul care este Hristos, n-am schimbat nimic în practică, s-au stabilit și pozițiile dogmatice prin Sinoadele Ecumenice, și am respectat lucrul acesta. Acestea s-au făcut și împreună cu catolicii de astăzi; ei s-au despărțit, dar la 787 (*Sinodul VII Ecumenic*, pentru apărarea Icoanelor) noi am fost împreună; mai departe nu ne putem da după fiecare bătaie de vînt.

Ce înseamnă dogma creștină?

arhimandrit Arsenie: Adevăr de credință revelat, cuprins în Scriptură și în Tradiție, aprobat și practicat de Biserică.

A se vedea *Însemnări pentru Cuvîntul II*, începînd cu pagina 53.

arhimandrit Arsenie Papacioc

Sfinții Părinți² spun că în afara Bisericii Ortodoxe existăerezii, schisme și adunări ilegale - așa le caracterizează. Ce părere aveți?

arhimandrit Arsenie: Nu spun nici o noutate; există, știm că există.

Vă întreb acest lucru pentru că acum nu prea se mai folosesc acești termeni, ci confesiuni creștine, culte creștine, biserici nedeplîne, biserici surori. Este o greșeală acest lucru?

arhimandrit Arsenie: Din momentul în care este schismatic sau eretic, este o greșeală, sigur că da.

Faptul că se folosesc acești termeni? Pentru că, de exemplu, știți că se practică căsătoriile mixte; una este să spui că te-ai căsătorit cu un schismatic sau un eretic și alta este să spui că te-ai căsătorit cu cineva dintr-o biserică mai mult sau mai puțin nedeplină.

arhimandrit Arsenie: Ei bine, sigur că ...e alta aia, e alta aia.

În sfîrșit, vorbim de Ortodoxie; de ce facem discuție în plus?

Nu îmi place cuvîntul acela biserică nedeplină.

Nu este bine? Puteți să ne explicați.

Singur Ortodoxia

arhimandrit Arsenie: Cum adică, biserică nedeplină; adică este în continuare să se împlinească?

Teologii ecumeniști, dintre ortodocși, spun că dacă s-au depărtat de Ortodoxie mai mult sau mai puțin, este mai mult sau mai puțin nedeplină.

arhimandrit Arsenie: Este o rătăcire termenul acesta; lasă să înțelegi că se vor împlini cu timpul, dar poziția lor este determinată: așa vor rămîne.

Care poziție?

arhimandrit Arsenie: Poziția lor eretică sau schismatică.

Ce înseamnă erezie?

arhimandrit Arsenie: Despărțire de dogmele creștine, chiar și de o singură dogmă.

Și schismă ?

arhimandrit Arsenie: Indisciplină față de ordinea consacrată a Bisericii; *neascultarea este început de păgînatate*³.

Unii teologi ecumeniști, dar ortodocși, spun că erezie se referă doar la arianism. Este adevărat?

arhimandrit Arsenie: Asta era erezia de atunci, dar erezie ar însemna și la Nestorieni, la cei care nu recunoșteau pe Teotokos, pe Maica Domnului care

arhimandrit Arsenie Papacioc

este Născătoare de Dumnezeu; erezie era și aceea să nu recunoști 2 firi ale Mîntuitorului, neîmpărțite și nedespărțite, neschimbate și neamestecate. Tot erezii sunt toate ⁴.

Care sunt consecințele ruperii de Biserică și formării schismelor și a ereziilor?

arhimandrit Arsenie: Scopul principal, grozav cînd a creat Dumnezeu omul, l-a creat singur numai pentru El ca să fie în Împărăție împreună și, sigur, pentru pervertirea pe care a adus-o Adam, a venit Hristos și a restaurat neamul omenesc; Hristos nu a venit să anihileze, ci să transfigureze, și ne-a adus mai mult decît a pierdut Adam, adică puțința de a fi dumnezei după Har, de a ști să iubim vrăjmașii, și o serie întreagă de alte lucruri.

Consecințele sunt că se abat de la ce a zis Mîntuitorul, nu se vor mîntui; nu-i ușor. Este în primejdie mîntuirea lor, aceasta ar fi consecința cea mai mare; afară de aceasta, încurajează filozofia ateistă, pentru că, socotesc ei, avem libertatea de a interpreta și de a face cum credem; va să zică, sunt consecințe foarte grave privind respectivii la Judecata de Apoi, adică mîntuirea omului.

S-au interpretat la infinit și se vor interpreta: drumurile, căările care duc spre mîntuire și este numai una: aceasta pe care o ținem mai departe fără

Singur Ortodoxia

nici un fel de schimbare și chiar cu rîvnă și cu trăire Biserica Ortodoxă.

Biserica este cea care patronează drumul spre mîntuirea noastră cu orice chip, în stilul ortodox, așa cum s-a fixat la Sinoade privind dogmele respective.

Sfinția voastră, care sunt cauzele aparițiilor schismelor și ereziilor? Pentru că se invocă motive sociale, politice, geografice, istorice, că n-au fost la Sinoade etc.

arhimandrit Arsenie: Diavolul îndeamnă tainic inimile celor ce au concepții amestecate privind adevărul mîntuitor; acesta este motivul principal.

Motivele sociale, politice sunt puse ca să momească, să spună că tu nu ești cu istoria. E vorba de Adevăr ! Nu-i vorba de timp, de istorie.

S-au rupt după sute de de ani! Și nu s-au rupt oricum, va să zică cu interes; această stare de măreție, de mîndrie a Romei să fie mai deasupra decît Constantinopolul. Suprema valoare e Adevărul!

Sfinția voastră, Enciclica Patriarhilor Ortodocși de la 1848 – care este un răspuns la o chemare a Papei să vină ortodocșii la Biserica Catolică - condamnă papistășia ca erezie în special datorită învățăturii Filioque; la fel și Părintele Iustin Popovici spune despre romano-catolicism că este o erezie, ca și despre protestantism. Ce părere aveți?

arhimandrit Arsenie Papacioc

arhimandrit Arsenie: Nu ne pronunțăm pentru că repetăm lucrurile...

Pentru că au ieșit din răspunderea canonică, respectiv dogmatică, au modificat cu filioque Crezul: spun că Sfântul Duh purcede și de la Fiul când, e limpede, spune Mântuitorul: “de la Tatăl purcede”⁵; nu spune: *și de la Mine*. Mai întâi de toate, este o problemă de dogmă, deci cum pot să spun eu altfel, când s-a stabilit cu jertfe mari Adevărul.

Apoi au început să adauge primatul papal, să adauge infaibilitatea papală, să adauge indulgențele, să adauge purgatoriul; fac Liturghia cu azime, nu cu pîine dospită, care este legea Mântuitorului, El a făcut artos, nu a făcut azimă; Imaculata Fecioară iarăși este o mare greșeală: că s-a născut Maica Domnului fără păcat.

Și pe urmă, au băgat un lucru foarte grav, care se strecoară, dar este foarte grav din punct de vedere strategic și din punct de vedere al luptei: “Scopul scuză mijloacele” - te omor că așa spune religia mea; exact cum spune în Talmud: “Dacă vezi un creștin pe margine de prăpastie, dă-i vînt înăuntru.”; este o obligație religioasă la ei.

Ei nici n-au Proscomidie. S-a pus problema că noi, ortodocșii, avem cultul morților.

Acuma, ce facem cu morții?

Noi avem cultul morților, avem Proscomidie, unde îi pomenim cu mare evlavie, mult timp, îi

Singur Ortodoxia

punem în Potir, în sângele lui Hristos: ”...și iartă, Doamne, păcatele celor ce s-au pomenit aici”; va să zică tot Hristos îi iartă prin Liturghiile pe care le facem, asta poate salva morții.

Păcatele nu le poate ierta decît Hristos; El este singurul care poate să ierte păcatele.

Ei au creat purgatoriul să dea un răspuns la întrebarea ce facem cu morții și, într-o formă rațională, ard acolo cît ard pentru păcatele pe care le-au făcut și automat se mîntuie; ei, nu-i așa!

Apoi mi-a schimbat Sfînta Cruce, forma Sfintei Cruci, care este motivată, Sfînta Treime: Tatăl, Fiul și Sfîntul Duh; își fac crucea altfel: cu toată mîna și de la stînga la dreapta numai ca să fie altfel decît a fost, ceea ce înseamnă o ambiție și, din punct de vedere strategic considerat, aducînd o noutate, mai repede îți faci prozeliți.

Crucea este un lucru care are o semnificație la noi, Sfînta Treime: toată înălțimea, toată lățimea și toată adîncimea; ei nu se gîndeau la o semnificație, pentru că nu-i nimic fără o semnificație în Biserica noastră.

Trist este că ei au început de-o bucată de vreme să fie cu totul conștienți că au dreptate și își motivează dreptatea; mistifică adevărurile istorice.

Au avut și Papi: Papa Martin la Sinodul VI Ecumenic, Ipolit, de asemenea, Patriarh la Roma - au fost mucenici, deci au motive să rămînă în

arhimandrit Arsenie Papacioc

Ortodoxie, în Adevărul inițial. Ortodoxia nu este un titlu, este un Adevăr!

Acest Iustin Popovici nu cruța nimic și nu făcea diferențe prea mari de termeni de exprimare când este vorba de Adevăr pentru că Mîntuitorul a spus: “o iotă, o cirtă dacă schimbați”⁶, nu vă veți putea mîntui, “mic se va chema în Împărăție”⁷; adică nu se va putea mîntui. Ceea ce înseamnă că acest mic, care este de fapt mare, este ceea ce fac ei.

Este un cuvînt împotriva Părintelui Iustin Popovici; că a fost nu știu cum...

arhimandrit Arsenie: A usturat Occidentul când a auzit.

Cuvînt și de la noi.

arhimandrit Arsenie: Ăștia sunt niște pui de pervertiți.

Le e cam frică, sfinția voastră. Se pierd scaune, profesorate.

arhimandrit Arsenie: Da, da; păi, nu așa. Și asta se poate întîmpla; eu n-aș îndrăzni să spun să fie chiar pînă într-atîta grad de lașitate. Pierde acela care nu susține Ortodoxia exact și să moară pentru ea.

S-a spus despre acești ortodocși care au atacat catolicismul, protestantismul, pe necalcedonieni - afirmații

Singur Ortodoxia

făcute chiar de către teologi ortodocși - că ar avea doar o brumă de cultură teologică.

arhimandrit Arsenie: Nu-i vorba de cultură, nu-i vorba de citit, este vorba de trăit creștinește; dar acesta este cuvântul ereticilor, apărarea lor.

Sunt afirmații făcute și de unii ortodocși.

arhimandrit Arsenie: Dar chiar ortodocși? Treaba lor! Îi lăsăm la o parte; acesta-i răspunsul.

Și despre Hristos au spus: ”De unde știe Acesta atîta carte?”⁸, și despre El s-a vorbit; nu contează asta. Este Dumnezeu care lucrează; spune Mîntuitorul Apostolilor: ”Stați în Ierusalim pînă ce veți primi putere de sus”⁹. Și de unde știau pescarii atîta carte, nu? - dacă-i vorba; e harul lui Dumnezeu care ajută. Orice trăitor este inspirat de Duhul Sfînt să se apere Adevărul.

Iustin Popovici mi-a plăcut foarte mult dar, mai mult decît atît, pune problema și ca un erou, nu ca un milog; nu face discuție în materie de Adevăr.

Iustin a avut foarte mare dreptate în tot ce a făcut; și a prezentat ca un revoluționar creștin, n-a prezentat ca un profesor de la catedră: ”treaba voastră dacă nu credeți”, el impunea; seamănă nițel cu Ioan Gură de Aur ca metodă, la măsura fiecăruia.

arhimandrit Arsenie Papacioc

Cei care afirmă, dintre ai noștri, aceste lucruri sunt mari profesori, doctori în Teologie.

arhimandrit Arsenie: Dar nu contează că-i doctor în Teologie; la noi ierarhia este smerenia; mai mare nu-i nici împăratul, nici patriarhul.

Sfinția voastră, care credeți că sunt consecințele participării unor ortodocși în cadrul acestor mișcări numite ecumenice?

arhimandrit Arsenie: Consecințele sunt: nu mai suntem credincioși întrutotul lui Dumnezeu Cuvîntul – mare risc !

E același subiect. Se constată un interes în toată treaba asta; încearcă pe fel și fel de lucruri ca să fim împreună și vor asta cu orice chip pentru că nu au o identitate pur și simplu duhovnicească, religioasă; trebuie să simțim care este intenția lor intimă.

La ora asta sunt despărțiți de Biserică pentru că Adevărul este Hristos; și ne-a învățat și cum să facem, ne-au învățat Apostolii - s-a făcut un Sinod Apostolic la anul 50 la Adormirea Maicii Domnului la Ierusalim -, sunt Sinoade Ecumenice și Locale la care s-a stabilit Adevărul și practica religioasă.

Ei, pînă la urma urmei, au rămas într-o lume de interpretare continuă; ca să poată pătrunde, spun că noi suntem excesivi, suntem habotnici. Suntem habotnici că ne închinăm și nu zicem nimic, ne

Singur Ortodoxia

vedem de treaba noastră?; cum interpretează ei bătaia clopotelor, cum interpretează ei slujbele?; slujbele astea le-a făcut Biserica dintru-început, nu?; liturghia, ne jucăm cu astea?; ei nu au nici Proscomidie, o serie întreagă de lucruri practice; sunt geloși pe noi că suntem liniștiți, dar ne apărăm contra adaosurilor antidogmatice.

O împăcare propriu-zisă nu se poate face dacă nu cedezi și tu și celălalt; ce să cedăm noi? O împăcare se poate face numai să vină înapoi fără condiții.

Și trebuie să renunțe la toate invențiile lor ?

arhimandrit Arsenie: Să vină la Ortodoxie! Ce-ați căutat acolo? De ce ridicăm problema asta când eu sunt stabil, n-am schimbat nimic?

Suntem împreună cu Apostolii, îi cinstim, citim Apostolul la Liturghie; va să zică, suntem cu ei.

Ce să fac ca să ne împăcăm? Împăcarea în sine e utilă, dar numai în Adevăr; dacă nu-i în Adevăr, nu-i utilă. ”Eu sunt Adevărul”¹⁰ – spune Hristos; dacă nu-i Adevăr, nu-i cunoaștere. Adevărul este Hristos și ne-a arătat cu toate amănuntele calea spre mântuire.

Sfinția voastră, ce înseamnă că Sfintele Taine ale celor care s-au despărțit de Biserica Ortodoxă sunt simbolice?

arhimandrit Arsenie Papacioc

arhimandrit Arsenie: Adică nu sunt îndeplinite cum trebuie, întru totul cum trebuie și au numai ca simbol Taina propriu-zisă; nu o împlinește în esențialitatea ei, dar recunosc ca moment că e necesar.

Bunăoară, taina nunții: “vă declar soț și soție - sărutați-vă”; fără o rugăciune, fără nimic; recunosc ca simbol că este necesară, dar nu împlinesc practic cum trebuie.

Toată slujba aceasta este făcută de Sfinții Părinți cu angajament, cu verighete, cu cununiile pe cap - este împărăteasă și împărat; sunt atâtea rugăciuni de angajament, să participe, să trăiască taina așa cum s-a făcut în Biserică, pentru că s-a făcut cu multă semnificație, de ce s-a făcut așa, de către Biserică. Ei consideră că sunt căsătoriți în limba lor - ca și turcii; adică faptul că s-a făcut taina; sunt soț și soție în felul lor.

Eu, care dau foarte multă importanță amănuntului slujbelor, la taine, vorbesc de momentul major al tainelor, sunt foarte încrezător că se împlinesc; dacă nu se împlinesc acestea, este un fel de mascaradă, fac cum vreau eu, reduc cum vreau eu, motivînd în fel și chip: dom'le, n-am avut timp; dar ei o iau așa și numai așa.

Sfînta Împărtășanie care trece prin procesul de sfințire, epicleza, lucrul acesta nu-l arată că îl fac; și cum o prepară nu știu, încît să mă ierte bunul

Singur Ortodoxia

Dumnezeu, dar cred că nici nu-i Sfânta Împărtășanie - cu acea bulă a lor.

Sfinții Părinți, și mai recent părintele Iustin Popovici spun că, în afara Bisericii, tainele nu mai au un rol sfințitor și mântuitor - în afară de Biserica Ortodoxă; adică nu mai sunt taine propriu-zise.

arhimandrit Arsenie: Nu pot fi în afara învățaturii Bisericii Ortodoxe; dogmă se numește Adevăr de credință revelat, cuprins în Scriptură și în Tradiție, aprobat și practicat de Biserică.

Ne pun în situația să spunem: nu mai sunt taine, pentru că noi ținem foarte mult să se împlinească întru totul slujba tainei, care a făcut-o Biserica prin Duhul Sfinților Părinți, consacrată, așa cum se face ca bună.

În afara Bisericii, a trupului lui Hristos, mai sunt taine?

arhimandrit Arsenie: Nu; în afară de Biserică, adică de harul preoției, nu se poate face.

În taine lucrează Hristos ?

arhimandrit Arsenie: Fără discuție că lucrează Duhul Sfânt.

Și Duhul Sfânt în afara Bisericii mai lucrează? Pentru că, dacă mai lucrează, înseamnă, sau ar însemna, că sunt mântuitoare, sfințitoare.

arhimandrit Arsenie Papacioc

Unii părinți sunt mai categorici, ca Iustin Popovici și alții mai vechi; ei spun că în afara Bisericii nu mai lucrează mîntuitor.

arhimandrit Arsenie: Nu, în afară de Biserică nu.

Nici nu se pune problema; și eu sunt de părerea asta.

Întrebarea are această codiță, pentru că se consideră Biserică și ei, și asta e problema.

E problema lor, sfinția voastră; asta trebuie să ne lămurim.

arhimandrit Arsenie: S-a lămurit în discuțiile anterioare că sunt greșeli foarte mari și nu suntem de părere cu toate aceste lucruri, că valabilitatea tainelor sunt puse sub semnul întrebării.

E vorba de taina propriu-zisă, asta e întrebarea: e valabilă sau nu? Deși nu e, se consideră și ei Biserică, dar noi nu-i recunoaștem că sunt Biserică.

Deci nu mai lucrează harul?

arhimandrit Arsenie: Nu lucrează, dar e foarte riscant să vorbești de chestiile astea; aici este vorba și de mila lui Dumnezeu.

Răspunsul meu e mai complet: adică nu pot să văd, în afară de ortodoxie, pe placul lui Dumnezeu ce fac alții; și atunci răspunde Dumnezeu.

Singur Ortodoxia

Pentru că, dacă ei știu că există mântuire la ei cât de cât, rămân așa.

arhimandrit Arsenie: Nici nu se pune problema, că ei așa zic, nu?

Și rămân acolo.

arhimandrit Arsenie: Nu asta se discută. Se discută: au dreptate sau nu, se mântuiesc, sau nu se mântuiesc.

Las în voia lui Dumnezeu; eu spun că e o mare greșeală să nu se împlinească slujba, mai ales a tainelor, așa cum face Ortodoxia; e o mare greșeală.

Discutăm de greșelile lor. Problema care se pune direct și este o întrebare dură: se mântuiesc sau nu?

Dacă se mântuiesc, ce mai discutăm despre greșeli, nu ...?

Dar eu una știu, și asta trebuie să răspund în ce mă privește; despre aceste greșeli spune Mântuitorul: "cine va schimba o iotă din aceste lucruri"¹¹ - deci sunt foarte suspecti; remarc greșelile lor, iar despre mântuirea lor, numai Dumnezeu să dispună; eu mă îndoiesc.

Pentru că, dacă se mântuiesc, la ce mai discutăm greșelile lor și rămân așa cum sunt ei; și atunci ce ne mai certăm?

arhimandrit Arsenie Papacioc

Dar greșelile lor trebuie să mă pună în situația de a gândi, pentru că spune Mîntuitorul: “cine va schimba unele dintre acestea prea mici mic se va chema”¹², nu se va mîntui. Și ei au schimbat aceste lucruri, deci mă îndoiesc de mîntuirea lor.

Ca să respectați ce a spus Mîntuitorul.

arhimandrit Arsenie: Sigur. Acum am răspundere că sunt creștin, sunt călugăr, sunt preot; am răspundere de ce vorbesc. Ce mai discutăm greșelile dacă sunt siguri și ei de mîntuire.

Și de ce să mai vină la Ortodoxie ?

arhimandrit Arsenie: Ce caută? Sigur că da.

Îi roade pentru că, pe linie psihologică, nu le convine să fie altul la nivel mai înalt; ei vor să fie liniștiți în greșelile lor.

Ortodoxia, prin poziția ei, muștră puternic. Și, dacă ne permitem să facem aceste ștergeri, așa, din taine, din felul de a împlini taina, înseamnă că suntem pe o scenă de artiști - nu suntem pe un altar autentic al Bisericii.

Popovici Iustin zice că numai în Biserică este mîntuire; numai în Biserică, fără discuție, dar ei consideră că și ei sunt Biserică, ca să se încadreze în ce spune Iustin, nu? Dar nu asta discutăm noi. Zice că-i Biserică și adventistul, și toți.

Singur Ortodoxia

Cînd s-a făcut această Liturghie cu epicleza ei, s-a făcut de sfinți. În afară de Vasile cel Mare, a fost un Apostol care a făcut Sfînta Liturghie; Sfîntul Vasile n-a făcut altceva, decît pe același schelet a făcut rugăciuni pe ici pe colea; scheletul s-a respectat întru totul și de Ioan Gură de Aur, numai că sunt niște rugăciuni mai lungi. Nu s-a făcut fără rost; erau niște titani, sunt consacrați ca niște titani de către Cer, semne mari au făcut.

Învățătura creștină a luptat cu toate fiarele dușmănoase ale Ortodoxiei, ale Adevărului; au luptat acești oameni cînd s-au confirmat persoanele Sfintei Treimi și nu putem trece peste ce-au hotărât ei; au putere canonică.

Așa că, la întrebarea aceasta care este dură: se mîntuiesc?, dacă s-ar răspunde că se mîntuiesc atuncea ce mai discutăm greșelile? Întrebarea este dură în sensul că nu depinde de noi mîntuirea numaidecît, însă noi avem obligația, cum spune Mîntuitorul, să respectăm pentru că cei care nu respectă “aceste mici de tot, mic se va chema”¹³, adică nu se va mîntui - zice Ioan Gură de Aur; și eu interpretez tot așa. Iar cei care vor face lucrurile bine, aceia se vor mîntui încă cu slavă mare.

Și, dacă a spus Mîntuitorul lucrul acesta, eu sunt sluga cinstită a acestor spuse; ce se adaugă mai departe mă îndoiesc de mîntuire. Deci asta e, că atunci nu-i mai discuți slăbiciunea dacă am oarecare încredere în mîntuirea lor.

arhimandrit Arsenie Papacioc

Adevărul trebuie trăit așa cum e și împlinit așa cum începe și așa cum se termină; nu să adaug eu de la mine.

Sfinția voastră, dacă nu este mântuire în afara Bisericii.

arhimandrit Arsenie: Nu există.

Totuși, poate unii eterodocși care nu au luat parte la separarea de Biserică, nu se ocupă de problemele strict de dogmă, dar sunt oameni buni, sunt oameni morali, pentru aceștia nu există mântuire?

arhimandrit Arsenie: Asta știe și poate numai Dumnezeu.

Fără discuție, noi știm cum ne-a învățat Hristos: singura cale de mântuire este aceasta; și El spune: ”cine va schimba una dintre aceste mici, foarte mici mic se va chema”¹⁴, adică nu se va mântui.

Acum se face discuție pe istorie, pe momente, pe habotnicie; acestea sunt păreri și acuze. Nu poate să-și apere poziția decît să spună că sunt eu habotnic, nu?

Nu este cunoscut în Ortodoxie discuție pe Adevăr.

Poate or fi și la necreștini (necredincioși) oameni morali, au o moralitate, nu fură etc; pentru aceștia nu există mântuire?

Singur Ortodoxia

arhimandrit Arsenie: Eu trăiesc aici înconjurat de turci, foarte mulți turci; duc o viață morală, dar sunt, fără discuție, afară de mântuire pentru că ei nu cred în Adevărul Creștin.

Hristos o să-i judece și pe ei ?

arhimandrit Arsenie: Îi va judeca; nu mă bag aici.

Eu știu una și bună: mă țin de Hristos așa cum ne-a învățat El, că a iubi pe Dumnezeu înseamnă a împlini ceea ce a spus El să îplinești¹⁵.

Sfinția voastră, se vorbește despre succesiune apostolică la anglicani, la catolici, la monofiziți etc. Aceștia dacă nu sunt în Biserica Ortodoxă se poate spune că mai au succesiune ?

arhimandrit Arsenie: Lucrul acesta este deja discutat din momentul în care s-a precizat care este poziția mântuitoare, Ortodoxia; orice abatere de aici este discutată.

Prin Botez vine această succesiune apostolică, și ei s-au abătut de la Botez, de la trăire. Dacă s-au abătut de la Botez nu mai au succesiune apostolică normală; adică facem de capul nostru ?

Din momentul în care îți pierzi mântuirea, ai pierdut succesiunea apostolică; vorbim de mântuire, aceasta este tema.

arhimandrit Arsenie Papacioc

Ei susțin că sunt Biserică, dar acest lucru este numai în funcție de Adevăr; dacă nu te mîntuiești, degeaba ți-a propovăduit apostolul Pavel și apostolul Petru.

Deci succesiunea apostolică nu mai există pentru că este atacat chiar Hristos.

Preoților anglicani, catolici, monofiziți etc. dacă vin la Ortodoxie li se mai face hirotonia ?

arhimandrit Arsenie: La anglicani se hirotonesc pînă și femeile !

Aceasta nu este o problemă care ne privește; trebuie să se facă o întrunire sinodală, să se vadă ce formă au ei preoția.

Acuma și Taina Cununiei: ”vă declar soț și soție” adică foarte simplă; și sunt rugăciuni de o mare importanță, cu cununiile pe cap, cu făgăduință în fața Bisericii, pun mîinile pe Biblie, jurăminte în fața altarului - lucruri care la ei nu sunt.

Vreți să spuneți că, dacă vin la Ortodoxie, trebuie să se li se mai facă Taina Cununiei ?

arhimandrit Arsenie: Numai o hotărîre sinodală ar putea să reglementeze aceasta, la o revenire a lor, nu o împăcare¹⁶. Cînd zici împăcare, înțelegi: las și eu lași și tu; noi nu avem ce să lăsăm.

*

Sfinția voastră, credeți că vă mîntuiți ?

Singur Ortodoxia

arhimandrit Arsenie: Problema are aspectul ei de duritate. Mîntuirea este în funcție de smerenie ca să vină harul lui Dumnezeu; și cum aș putea eu să mă declar smerit? Sunt un om care nădăjduiesc înșă; nădăjduiesc, dar cu condiția aceasta: să mă smeresc. Un ortodox se înțelege că este un om smerit.

Noi nu vorbim acumă făcînd un fel de anchetă printre oameni din acest punct de vedere. Vorbim despre adevăr și despre neadevăr; ortodoxia este poziția de mîntuire. Nu vorbim despre trăirea creștină aici, ci despre adevărul creștin pe care trebuie să-l respectăm.

*

Sinoadele Ecumenice au dezbătut niște lucruri de dogmă.

Ce s-ar fi întîmplat dacă Arie ar fi susținut și ar fi biruit? Putem să spunem că Mîntuitorul e ființă creată? Iată importanța Sinodului, s-a fixat dogma despre Mîntuitorul că-i Fiu născut, nu făcut; născut din Tatăl fără de început.

Sinodul III Ecumenic, cu Teotokos, Născătoarea de Dumnezeu. Dacă nu se dezbăteau acestea în Sinod, rămînea erezia mai departe că Maica Domnului a fost o femeie oarecare.

La Sinodul IV Ecumenic împotriva monofizitismului care susținea că Mîntuitorul are o singură fire, cea dumnezeiască. Atunci de ce s-a

arhimandrit Arsenie Papacioc

făcut om, s-a făcut numai în chip? Cu toată firea omenească. Deci are două firi.

La Sinodul VI Ecumenic împotriva monotelismul (susținea o singură voință a Mîntuitorului - cea dumnezeiască); dar ce facem cu firea omenească, are și ea puterea ei, că doar e tot de Dumnezeu creată. Deci a fost născut Om întreg, cu firile și cu puterile omenești, depășind neputințele omenești, neavînd cădere în păcat. Firea omenească fără păcat. Acesta este Omul, de aceea se numește și Fiul Omului. Acesta-i omul creat de Dumnezeu, cu puteri divine; chip și asemănare s-a numit. E grozav!

Dumnezeu suferă împreună cu noi mai departe și, cum se spune, agonia lui Hristos încă nu s-a terminat. Pentru că nu ne-a creat într-o formă rece, mecanică; ne-a creat din iubire, se topește, suferă pur și simplu. Pentru că, repet, Dumnezeu poate să facă orice, dar un lucru nu poate să facă: să-și calce cuvîntul. Face orice să ne salveze, dar iadul există; și el există pentru că s-a încălcat dreptatea divină. Raiul e plin de păcătoși pocăiți și iadul e plin de păcătoși nepocăiți.

A dat Dumnezeu putere omului să ne iertăm între noi prin darul preoției. Eu, fiul lui Stanca, dezleg pe fiul lui cutare sau dezleg lumea pămîntului - creștin, bine-înțeleș. Te iert și te dezleg, auzi! Ce dar are preoția! Atunci cînd preotul zice la Epicleză: „Acesta este Trupul Meu”, nu zice

Singur Ortodoxia

trupul lui Hristos, el, preotul, este una cu Hristos. Îți dai seama! Ce daruri a dat Dumnezeu dimensiunii omenești: putere divină. Ești Dumnezeu pe pământ, după har.

Însemnări pentru Cuvântul II.

---

¹ Spune Domnul nostru, Iisus Hristos: “Eu sunt Calea, și Adevărul, și Viața; nimeni nu vine la Tatăl, fără numai prin mine.”, *Sfânta Evanghelie de la Ioan, Capitolul 14, versetul 6.*

² Sfântul Vasile cel Mare, Canonul 1; canoanele Sfântului Vasile cel Mare au fost primite de Sinodul VI Ecumenic, prin canonul 2.

³ Spune Domnul nostru, Iisus Hristos, Ucenicilor: “Și de-ți va greși ție fratele tău, mergi și-l muștră pe dînsul între tine și între el singur; deci, de te va asculta, ai dobîndit pe fratele tău. Iar de nu te va asculta, mai ia împreună cu tine încă pe unul sau doi, ca prin gura a două sau a trei mărturii să stea tot graiul. Iar de nu-i va asculta pe ei, spune-l soborului; și de nu va asculta nici de sobor, să-ți fie ție ca un păgîn și vameș”, *Sfânta Evanghelie de la Matei, Capitolul 18, versetul 15,16,17.*

⁴ Fără de răspundere, fără de rușine, teologii moderniști numesc pe cei ce nu recunosc Hotărârile Sinoadelor III Ecumenic, IV Ecumenic, VI Ecumenic ca fiind *vechi ortodocși, oriental ortodocși.*

⁵ Spune Mîntuitorul nostru, Iisus Hristos: “cînd va veni Mîngîietorul pe care Eu voi trimite vouă de la Tatăl, Duhul Adevărului, care de la Tatăl porcede, Acela va mărturisi pentru Mine.”, *Sfânta Evanghelie de la Ioan, Capitolul 15, versetul 26.*

⁶ Spune Domnul nostru, Iisus Hristos: “amin zic vouă: pînă ce va trece cerul și pămîntul, o iotă sau o cirtă nu va trece din lege, pînă ce vor fi toate. Deci, cela ce va strica una dintru aceste

arhimandrit Arsenie Papacioc

---

porunci mai mici, și va învăța așa pe oameni, mai mic se va chema întru Împărăția Cerurilor; iar acela ce va face și va învăța, acela mare se va chema întru Împărăția Cerurilor.”, *Sfânta Evanghelie de la Matei, Capitolul 5, versetul 18, 19.*

⁷ *Vezi însemnarea 6.*

⁸ *Sfânta Evanghelie de la Matei, Capitolul 13, versetul 54, 55; Sfânta Evanghelie de la Marcu, Capitolul 6, versetul 2-6; Sfânta Evanghelie de la Luca, Capitolul 2, versetul 46-49; Sfânta Evanghelie de la Ioan, Capitolul 7, versetul 14 –17.*

⁹ Spune Mântuitorul nostru, Iisus Hristos: “Și iată, Eu trimit făgăduința Tatălui meu întru voi, iar voi ședeți în cetatea Ierusalimului, pînă ce vă veți îmbrăca cu putere de sus. Și i-a scos pe ei afară pînă în Betania, și ridicîndu-Și mîinile sale, i-a binecuvîntat pe dînșii. Și a fost cînd i-a binecuvîntat pe ei, S-a depărtat de la dînșii, și Se înălța la cer. Iar ei închinîndu-se Lui, s-au întors în Ierusalim cu bucurie mare. Și erau în toată vremea în Biserică, laudînd și binecuvîntînd pe Dumnezeu, Amin.” *Sfânta Evanghelie de la Luca, Capitolul 24, versetul 49,50,51,52.*

¹⁰ *Vezi însemnarea 1.*

¹¹ *Vezi însemnarea 6.*

¹² *Vezi însemnarea 6.*

¹³ *Vezi însemnarea 6.*

¹⁴ *Vezi însemnarea 6.*

¹⁵ Spune Mântuitorul nostru, Iisus Hristos: “De mă iubește cineva pe Mine, Cuvîntul meu va păzi; și Tatăl meu îl va iubi pe el, și la el vom veni, și lăcaș la dînsul vom face. Cel ce nu Mă iubește pe mine, cuvintele mele nu le păzește; și cuvîntul care-l auziți nu este al meu, ci al Tatălui celui ce m-a trimis pe mine.”, *Sfânta Evanghelie de la Ioan, Capitolul 14, versetul 23, 24.*

¹⁶ Prin cuvîntul împăcare s-ar putea înțelege că Biserica ar fi greșit cu ceva.

Singur Ortodoxia

Cuvîntul III

Sfinția voastră, este un cuvînt, spune Mîntuitorul: “în Casa Tatălui, Meu multe locașuri sunt”¹.

arhimandrit Arsenie: Asta nu în ce privește Adevărul, ci în ce privește trăirea Adevărului, este acest pasaj.

Este o părere, pe care o exprimă chiar unii dintre teologii ortodocși, cum că ar fi vorba de un locaș mai mic pentru protestanți, un locaș pentru catolici etc.

arhimandrit Arsenie: Aceste locașuri sunt considerate după gradul de trăire, de împlinire privind Adevărul; asta este, nu altceva pentru că, dacă sunt mai multe locașuri, își fac loc și adventiștii, de ce nu? Dar își fac loc, dacă vrei așa, chiar și turcii și își fac loc toate religiile pentru că sunt locașuri multe acolo; nu?

Dacă-i mîntuie Mîntuitorul.

arhimandrit Arsenie: Mîntuitorul dorește să se mîntuie toată lumea, dar El a spus cum se mîntuie; și cine nu va respecta, a spus că nu se va mîntui - gata; spune Mîntuitorul: “cine n-adună cu Mine risipește”².

A se vedea *Însemnări pentru Cuvîntul III*, la pagina 65.

arhimandrit Arsenie Papacioc

Adevărul este numai unu care a făcut revoluție mare în toate veacurile. Dacă nu era Adevărul-Hristos se desființa Vechiul Testament; dacă nu era Adevărul, filosofii și toate adversitățile împotriva lui Hristos nu ar fi avut motiv să mai existe.

Dușmanii adevărului Ortodox vin cu fel de fel de aspecte dialectice, cu fel de fel de personalități cu renume care au creat epoci, că a spus cutare și cutare.

După aceștia, ar avea dreptate și unii ca Voltaire, care parafrazează tot ce-i împotriva lui Hristos, că Mîntuitorul este un bastard al unei mironosițe cu un legionar roman; dacă-i vorba de așa ceva. Dar să-l întrebăm pe Voltaire, acum, ce-i cu bastardul...

Acuma, unde-o fi...

arhimandrit Arsenie: Unde e, ce-a văzut acum? Nu le e rușine!

Era duhul masoneriei atunci.

arhimandrit Arsenie: Nu ne interesează; masoneria este o preocupare și învățătura pe limbă drăcească³.

Ne interesează care este Adevărul și avem obligația să-l respectăm chiar pînă la moarte; asta-i poziția. Altfel nici nu s-ar putea judeca lucrurile,

Singur Ortodoxia

nici nu avem cum; dacă nu ești în Adevăr, nu-i jenat Satana.

Unul, după Învierea Mântuitorului - a atacat Satana tocmai acolo unde era Adevărul trăit, care era chiar Mântuitorul - în veselia care a adus-o în toată creștinătatea, unul oarecare era trist. Cum să nu fiu trist? Că și eu am făcut minuni, dar nu m-a răstignit nimeni. N-a răstignit Satana decât pe cei care-i convenea, deci numai Adevărul omoară pe dracul.

Sfinția voastră, ce a vrut să spună Mântuitorul prin cuvintele: "Părinte Sfinte, păzește-i pe dînșii întru Numele tău, pe care ai dat mie, ca să fie una, precum și Noi." ⁴? Pentru că, adesea, dialogurile ecumenice se bazează pe aceste cuvinte.

arhimandrit Arsenie: Noi, ortodocșii, suntem deja una cu Adevărul. "Una" - adică asta-i speculație!

Una în Adevăr, Adevărul-Hristos !

Adică Biserica Ortodoxă.

arhimandrit Arsenie: Biserica Ortodoxă; n-a propovăduit Hristos și pe ăla și pe ăla! Am fost una și am rămas cu Hristos; n-am schimbat nimic din ce ne-a vorbit El, deci El este ortodox.

Se poate spune despre Bisericile Ortodoxă și Catolică că sunt Biserici surori? Referitor la termeni.

arhimandrit Arsenie Papacioc

arhimandrit Arsenie: Ascultă, e inutil; repetăm mereu lucrurile astea. Suntem frați, dar nu în Adevăr. “Drag mi-e Platon, dar mai drag mi-e Adevărul”. Numai în Adevăr e unitate; dacă nu e Adevăr nu e unitate.

Și pe urmă, ca să se apere, trebuie să mă facă pe mine habotnic, nepoliticos, necivilizat, neoccidentalizat; ei, știi, ia uite!

Se pot căsători ortodocși cu catolici sau cu protestanți?

arhimandrit Arsenie: Nu recomandăm, deși se fac lucrurile astea. Le recomandăm să se facă ortodox respectivul sau repectiva.

Pot participa clerici ortodocși la Liturghia catolică să spună diverse rugăciuni ?

arhimandrit Arsenie: Nu recomand acest lucru.

Se poate oficia Mesa catolică, Liturghia catolică, într-o biserică ortodoxă?

arhimandrit Arsenie: Eu nu aș permite. Nu aș permite pentru că, de ce să se facă lucrul ăsta, când suntem Biserică Ortodoxă ?

Ei au venit cu o serie întregă de metode; cum să fac dacă ei n-au Proscomidie ?

Nu-i vizibil că e propagandă? Dar de ce te bagi peste mine? De ce nu mă lași în pace? De ce?

Singur Ortodoxia

Ce te mîină? Nu vezi! E un vierme care este Neadevărul; n-au identitate.

Sfinția voastră, se folosesc acum noi termeni “teologici”; unul ar fi: biserică nedeplină. Poate să fie o biserică nedeplină?

arhimandrit Arsenie: Nu poate să fie, nu mai e biserică.

Este un nou limbaj ⁵ - limbaj teologic - care se folosește.

arhimandrit Arsenie: Nu este teologic, ci este speculativ, în tot felul și, dacă noi susținem acest Adevăr cu sîngele nostru, Adevăr pe care-l vedem neforțați și nu putem să-l vedem altfel pentru că s-au făcut atîtea, s-a confirmat prin atîtea semne grozave Adevărul acesta, ne consideră habotnici; adică de ce? Pentru că nu zic ca tine, sunt habotnic?

Este un limbaj folosit și de unii ortodocși.

arhimandrit Arsenie: Țsta este un prost ortodox care nu cunoaște ortodoxia; dacă-i vorba.

Biserică nedeplină este un termen greșit ?

arhimandrit Arsenie: Nu există așa ceva. Nu este Biserică dacă nu este deplină. Ei au făcut aceste greșeli de dogmă și atunci e biserică nedeplină.

Da, adică e o taină nedeplină, ceva mai așa...

arhimandrit Arsenie Papacioc

arhimandrit Arsenie: Uite ce-i, la Sinoadele astea Ecumenice dădea anatema pe toți cei care erau împotriva adevărului care forma obiectul Sinodului.

Sinodul cu privire la monotelism chiar pe patriarhul care a făcut acatistul Bunei-Vestiri, Serghie, l-a scos anatemizat pentru că a fost de părerea ereticilor că o singură voință are Mîntuitorul.

Sub anatema se cade automat ? Sau cum ?

arhimandrit Arsenie: Se cade automat dacă nu susții Adevărul. Dacă ești în erezie intri de la sine în blestem, nu mai este nevoie să te anatemizeze cineva.

Nestorie a fost patriarh pe vremea aceea la Sinodul III Ecumenic privind Teotokos și a susținut pe eretici. El a spus că nu-i susține, și l-au luat direct pe Nestorie: dar tu cum zici ? Nestorie a răspuns: Nu-i născătoare nici de Dumnezeu, nici de om, e născătoare de Hristos. Și l-au prins, și a căzut în anatemizare.

Era o hotărîre sinodală și au rămas așa aceștia.

Rămîn în vigoare toate anatemele acestea ?

arhimandrit Arsenie: Rămîn în vigoare, fără discuție.

Noi avem datoria să păstrăm Adevărul, se spune cu sabia în mînă; de aceea și Apostolul Pavel

Singur Ortodoxia

este în icoană cu sabia, de aceea l-am desenat și eu cu sabia.

Adică el era habotnic? Era habotnic - ce-ai zice de asta?

Adevărul este apărat cu sânge - asta înseamnă; că își fac loc cu sabia – sabia cuvântului. Spune Sfântul Pimen: “o dată rabzi, a doua oară rabzi, a treia fă-te sabie”.

Învățătura creștină pare un paradox, pe ici pe colea, pentru că iese din logica omenească, pentru că este logică divină; să crezi într-un loc pe care nu-l vezi, aceasta nu mai este o logică pipăibilă. Aceasta este puterea credinței, și aici este toată puterea creștinului: *să creadă*⁶; *ferice de cel ce nu a văzut și a crezut*⁷.

Sfinția voastră, se spune că este biserica văzută, luptătoare și biserica nevăzută, biruitoare; și această biserică văzută, vizibilă, se spune despre ea că este divizată, împărțită.

arhimandrit Arsenie: Biserica propriu-zisă nu-i divizată, oamenii sunt divizați, oamenii s-au despărțit. Când zici Biserică se înțelege adevăr mîntuitor, de credință; nu e glumă.

Ce se numește dogmă? Adevăr de credință revelat, cuprins în Scriptură și în Tradiție, aprobat și practicat de Biserică.

arhimandrit Arsenie Papacioc

Sfinția voastră, în cadrul ecumenismului se vorbește de o nouă mentalitate, de un om ecumenic care să fie un creștin îngăduitor, receptiv pentru respectarea tradițiilor fiecăruia. Ce recomandați teologilor ortodocși care poartă discuții și intră în contact cu cei ce s-au desprins de Biserică - discuții teologice?

arhimandrit Arsenie: Eu cred că sunt influențați atunci când spun că trebuie să fim maleabili și nu habotnici; nici nu-i vorba de habotnicie.

A apăra Adevărul este un erou al Adevărului, pentru că altfel ar însemna să ne tremure mîna pe sabie, pe sabia Adevărului; nici o biruință nu va fi cu mîna tremurînd.

Adevărul este acesta, îl respectăm de mii de ani, l-au respectat și ei sute de ani și s-au rupt de adevărul mîntuitor. Acuma ne pare foarte rău, suntem destul de îndurerăți, dar asta nu înseamnă că sunt de partea lor. Domnule, te compățimesc și atît.

Ei sunt lăudați că sunt teologi de talie mondială.

arhimandrit Arsenie: Nu mai vorbim; dracul e mai mult, zice că e Dumnezeu. E, ia uite!

Dar cum să-și manifeste dragostea pentru că, dacă le spui că sunt schismatici sau eretici, se supără?

arhimandrit Arsenie: Dragostea iartă totul, dar se bucura numai de Adevăr⁸. Asta-i dragostea!

Singur Ortodoxia

Dragostea nu-i chiar așa să bem o cafea împreună și gata, suntem o unitate.

Dragostea crede totul, uită totul, dar se bucură numai de adevăr. A fost grozav acest *Corinteni 13!*

Sfinția voastră, se vorbește despre viață ecumenică, vocație ecumenică, cununie ecumenică, rugăciune, cultură, vizite, bibliotecă ecumenică, calendar ecumenic și există și un Institut Ecumenic "Sfântul Nicolae", institut ortodox, dar care propagă ideile acestea ale ecumenismului. Ce credeți că ar spune Sfântul Nicolae, sfinția voastră?

arhimandrit Arsenie: Eu știu ce ar spune Sfântul Nicolae, și asta ar spune toți; aș spune că toți știu ce ar spune Sfântul Nicolae.

Care este scopul de se fac aceste amestecări de concepții să zicem că e una religia? Aceste jocuri de lumini, momente demonstrative se fac cu un scop.

Nu adevărații oameni ortodocși organizează lucrurile acestea, pe ici pe colea.

Dar acum unora chiar le place.

arhimandrit Arsenie: N-au nici o răspundere, n-au conștiință, n-au răspunderea Adevărului.

Și ce ar spune Sfântul Nicolae, sfinția voastră?

arhimandrit Arsenie Papacioc

arhimandrit Arsenie: Le-ar da câte o palmă; ca lui Arie. Asta a făcut Sfântul Nicolae.

La urma urmei, ce altceva făcea Arie, decît nu recunoștea Adevărul despre Hristos; i-a tras două palme. Asta ar face...

Ar avea cam multe palme de dat acum.

arhimandrit Arsenie: Acum, păi da; adică nu vezi cu ce aspecte de subțietate vin să se apropie prin asta, prin asta, prin asta!

Domnule, am băut o cafea împreună la masă - am băut cafeaua aia; eu puteam să o beau și acasă, dar am băut-o cu el. Cu ce scop? Ce, vrei să spui că a fost altă cafea? A fost mai gustoasă că ai băut-o cu ăla? E un scop care urmărește ceva.

Uite dovada: Papa a venit în România nu ca să vadă organizația Bisericii, bisericile pline și credința statornică, în masă, cum este în România.

A venit și a făcut o slujbă catolică-demonstrativ; deci a avut un scop. A avut un scop să se facă o legătură că nu era nici o legătură cu el.

În aer liber s-a făcut să vadă toată lumea.

arhimandrit Arsenie: A făcut o și mai mare greșală că au văzut românii: ce, uite, ce...ce-i aia, dom'le !?!

Au rîs.

Singur Ortodoxia

arhimandrit Arsenie: Au rîs, pentru că mai înainte de toate, românul nostru respectă tradiția pe care a moștenit-o, Adevărul.

Așa și cu Greco-catolicii s-a făcut cînd au vrut să-i schimbe. Ei n-au vrut să se închine altfel, și cînd au văzut că nu puteau să-i facă să se închine, le-au zis: închinați-vă ca voi, dar țineți administrativ de noi; și, uite, acum sunt mai catolici decît catolicii.

I-a prins cu puțin.

arhimandrit Arsenie: I-a prins cu puțin; dacă au ținut de ei organizatoric, fac ca ei pentru că ăla comandă. Acesta a fost scopul.

Așa face și aici; încet-încet, încet-încet. Acestea sunt niște demonstrații, niste apariții cu scopuri veninoase.

Însemnări pentru Cuvîntul III.

---

¹ *Sfînta Evanghelie de la Ioan, Capitolul 14, versetul 2.*

² Spune Domnul nostru, Iisus Hristos: “Cel ce nu este cu Mine, împotriva Mea este, și cel ce nu adună cu Mine risipește”, *Sfînta Evanghelie de la Matei, Capitolul 12, versetul 30.*

³ A se vedea hotărîrea arhiepiscopului Ciprian al Ciprului, la anul 1815.

arhimandrit Arsenie Papacioc

---

⁴ *Sfînta Evanghelie de la Ioan, Capitolul 17, versetul 11.*

⁵ Alături de “biserică nedeplină”, “biserică-soră”, alți termeni ai teologiei moderniste sunt: “sobornicitate deschisă”, “intercomuniune spirituală”, “eclesiologie euharistică”; aceștia sunt străini de Predanie, de Teologie, sunt năluciri.

⁶ Spune Sfîntul Apostol Pavel: “dreptatea lui Dumnezeu întru dînsa se descoperă din credință în credință, precum este scris: Iar dreptul din credință va fi viu.”, *Epistola Sfîntului Apostol Pavel către Romani, Capitolul 1, versetul 17.*

⁷ *Sfînta Evanghelie de la Ioan, Capitolul 20, versetul 29.*

⁸ *Epistola Sfîntului Apostol Pavel întîia către Corinteni, Capitolul 13, Dragostea și bunătățile ei, versetul 6.*

Singur Ortodoxia

Cuvîntul IV

Sfinția voastră, o practică recomandată de mișcările ecumenice, dar și de unii ortodocși, constituie rugăciunile împreună cu eterodocșii. Și merg ortodocși la catolici, la protestanți, la ne-calcedonieni (diverse ramuri de monofiziți), vin protestanții la catolici etc.; se roagă împreună, cântă, predică etc. Sunt niște practici normale?

arhimandrit Arsenie: Astea-s anormale; este mai mult o demonstrație, un vizibil interes al lor, o dorință de a pune piciorul spre o împăcare, spre o cedare a noastră, de a intra încet-încet într-un fel de împăcăciune.

Deci e o greșeală.

arhimandrit Arsenie: E o greșeală că... pierdem vremea.

Sfinția voastră, ce rațiune, ce logică au avut Sfinții Părinți când au spus să nu ne rugăm cu cei care sunt despărțiți de Biserică, cu schismaticii și cu ereticii?

arhimandrit Arsenie: Logica este să nu te rogi cu ei pentru că au alt punct de vedere al Adevărului, pentru că nu sunt în Adevăr, în adevărul de credință. Noi ne rugăm în Adevăr, în practica Adevărului, așa cum ne-a fost lăsat, cum s-a fixat de către Biserică.

arhimandrit Arsenie Papacioc

Mă rog la Hristos așa cum m-a învățat El, așa cum nu se poate altfel; mă rog la Dumnezeu așa cum mă mîntuiesc, nu cum nu mă mîntuiesc; nu fac combinații.

Pentru ca Adevărul să se stabilească a fost nevoie de multă jertfă, a costat enorm.

Sfînta Cruce în felul acesta, ortodox, care înseamnă Sfînta Treime, toată înălțimea, toată adîncimea și toată lățimea: Tatăl, Fiul și Sfîntul Duh; va să zică, nu cu două degete ca lipovenii, nici cu toată mîna ca la catolici. N-au făcut lucrul acesta fără un motiv, ci să fie altfel decît e Adevărul, adică să aducă practica lor pentru că, avînd practica lor, ușor îl bagi în dogma lor.

Pentru că s-au depărtat de dogme, din această cauză să nu ne rugăm cu ei?

arhimandrit Arsenie: Dogma nu e Dumnezeu; dogma este măsura lucrurilor. Așa că trebuie să mă rog în măsura lucrurilor care cred în Dumnezeu; “cine n-adună cu El risipește”¹. Exact cum am spus Eu, - spune Mîntuitorul -, nu altfel. Și a spus: “o iotă, o cirtă, o parte de se va schimba, acela mic se va chema”², adică nu se va mîntui - zice și Sfîntul Ioan Gură de Aur.

A se vedea *Însemnări pentru Cuvîntul IV*, de la pagina 79.

Singur Ortodoxia

Practica vieții noastre este să ținem legătura cu Dumnezeu ca și cum îl trăim pe Dumnezeu în tot ce facem – și când ne rugăm. De ce altfel?

Adică tu stai pe strada cutare, numărul cutare și unul îți spune altfel: că stai pe strada cutare sau cutare - ca să ajungem într-un loc. Atunci, cum să mă rog cu tine, că mă rățăcesc. Și nu e duh; rugăciunea e un duh, e o trăire, exact cum a învățat El: “și spuneți așa cum v-am învățat Eu, și v-am spus Eu”³.

Sfinția voastră, un principiu în ecumenism este următorul: creștinii de diferite confesiuni să se roage împreună, dar să nu participe la Euharistie și acești teologi ortodocși care sunt în mișcarea ecumenică spun că atunci când Sfinții Părinți au spus să nu ne rugăm cu ereticii și cu schismaticii se refereau doar la Împărtășire, la Euharistie. Este adevărat?

arhimandrit Arsenie: Nu, nu este adevărat.

Sunt cu totul de acord cu ce au spus Sfinții Părinți, adică să nu ne rugăm cu schismaticii și cu ereticii, cu atât mai mult să nu ne împărtășim cu ei.

Și rugatul împreună nu este o gimnastică, și nu este un program rugăciunea.

Eu am să mă rog ortodox, mă închin ortodox, el nici nu se închină ortodox, n-au nimic...

Nu știu de ce această invitație: rugăciune împreună, ca și cum facem un fel de gimnastică și

arhimandrit Arsenie Papacioc

facem un fel de întărire a mușchilor; ce înseamnă asta? Rugăciunea e o problemă de duh, o problemă de trăire personală. Nu accept eu rugăciunea împreună; adică este un interes în practica asta, emanat de cineva.

Ce fel de interes ?

arhimandrit Arsenie: Interes pentru unitate, să zicem că suntem una; pentru că, dacă accepți să te rogi împreună, restul e ușor, adică să acceptăm abateri de la adevărul de credință, de la adevărul mântuitor.

Luna ianuarie este dedicată acestor practici.⁴

arhimandrit Arsenie: Cine a dedicat-o?

Și unii dintre ai noștri.

arhimandrit Arsenie: Mie îmi pare bine, că nici n-am știut!

Nu este duhul adevărului în rugăciunile acestea ?

arhimandrit Arsenie: Nu este duhul adevărului. Și de ce să fac lucrul acesta? Asta-i demonstrație, eu i-am spus sport aici sau cum i-am spus...

Gimnastică...

arhimandrit Arsenie: Gimnastică, da. Și de ce să fac lucrul acesta? Chiar rugăciunea - nu este voie să

Singur Ortodoxia

zici program de rugăciune - este suflare și răsuflare, așa cum ne-a spus Hristos.

Se strâng episcopi, preoți credincioși și participă la astfel de slujbe, zise adesea și "ecumenice".

arhimandrit Arsenie: Nu au nici o scuză.

Acuma sunt tot felul de vecernii împreună etc.

arhimandrit Arsenie: Lăsăm la o parte; e un moment istoric, politic și gata.

Nu stau, nu sunt liniștiți pentru că nu sunt în Adevăr. Și vor să te niveleze pentru că ei nu schimbă nimic. Noi suntem foarte bucuroși să fim uniți, dar în Adevăr; să poftescă aici, la noi, fără condiții.

Mergem la târg împreună, ne sfătuim împreună, am băut cafeaua împreună sau ceaiul și totuși unul se ia și unul se lasă - care sunt două la moară cu același interes - una pe norii cerului și una la judecată; "unul se ia și unul se lasă"⁵ dacă n-ai trăit în Adevăr. Nu-i nimic de glumă, dragul meu. Și tot argumentul acesta rămîne pînă la urmă: sunt gata să mor.

Ei spun că este o lucrare a Duhului Sfînt rugăciunea asta împreună.

arhimandrit Arsenie Papacioc

arhimandrit Arsenie: Ei nu vor rugăciune împreună, ei vor să fim una. Rugăciunea împreună pentru ei înseamnă că ne-am unit.

Asta-i ușor, nu-i important.

Important este de ce nu suntem împreună. Nu ne-am rugat împreună? Vorbim despre cei care trăiesc în Adevăr; dacă suntem ortodocși ne rugăm împreună, e frumos.

Dar de ce tot ții să te rogi cu mine împreună și din punct de vedere al practicii tu nu ești ? Cum te-nchini? Ce liturghie ai? Nu mai ai proscomidie, n-ai nimic. Va să zică toate cele pe care le-au făcut acești titani: Vasile cel Mare, Apostolul Iacov și Ioan Gură de Aur; poți să treci peste ei? N-au proscomidie; cum să intrăm în Liturghie ca într-un fel de piesă de teatru, nu?

*

Ce fel de oameni?

arhimandrit Arsenie: Care au fost plătiți sau care vor fi plătiți.

Plătiți să ce?

arhimandrit Arsenie: De a face gustul celor ce nu susțin Adevărul dogmatic, de credință, că ăia-s oameni de cultură, noi - zic ei - suntem niște proști.

Vezi de treabă; ia uite, ce fericit sunt că sunt astfel de "prost".

Singur Ortodoxia

*

Un motiv al lor este următorul: ei zic că cei care nu se roagă împreună nu au dragoste.

arhimandrit Arsenie: Părinte dragă, adică, dacă nu furi cu mine, n-ai dragoste? Vezi de treabă!

Esti chior? Sunt. Ești hoț? Sunt. Ești curvar? Sunt. Ești eretic? NU! Aici nu mai merge.

Nu mai putem fi împreună când e vorba de Adevăr. Adică, ba mai mult, ne spun că suntem reduși; poți să spui orice. *De unde știe fiul teslarului atîta carte?*⁶

Mi-a spus o doamnă profesoară, trăitoare: “nu-i așa, părinte, că Hristos a fost prin India?” Doamnă, zic eu, dumneata știi că Hristos era Dumnezeu, că i-a făcut și pe indieni? Era Dumnezeu, dar și-a motivat învățătura; e singura cale, nu e alta.

De aceia zic: crede cu orice chip și te convingi pe drum de ce crezi.

Nu înseamnă că n-avem dragoste dacă-i refuzăm ?

arhimandrit Arsenie: Păi, dragostea o măsurăm cu tovarășia la hoție? Dragostea se bucură numai de Adevăr. Ce zici de lucrul acesta! Eu nu-l urăsc, dar nu-l accept.

Noi, ortodocșii, întinerim lumea pămîntului prin slujbele pe care le facem. De ce să facem

arhimandrit Arsenie Papacioc

rugăciune? Nu vezi că e un interes; după sute de ani.

Și interesul?

arhimandrit Arsenie: Interesul este al lor. Noi suntem deja împliniți – în Adevăr.

De ce dorește, psihologic vorbind, cineva care-i lîngă tine, cunoscut - nu-i convine că tu ai o viață de trăire motivată, creștină să zicem – să te niveleze ?

Pentru că el își motivează slăbiciunile și vrea să te niveleze ca să fie liniștit în păcatele lui și în practica lui; nu suferă ca tu să fii mai înalt.

Ia uite! Tăbară pe tine. Fanaticului nu-i pasă nicidecum de adevăr.

Întotdeauna Adevărul este atacat; dacă nu era Adevărul, nici filozofiile care l-au atacat nu existau, nici filozofiile care comparau lucruri frumoase nu existau. Tot în funcție de Adevăr e tot războiul care se dă.

Într-un îndemn la rugăciunile acestea comune, despre care am discutat, se zice așa: “avem aceeași învățătură, dar această învățătură este interpretată diferit și nu putem să interpretăm cuvintele lui Dumnezeu decît prin rugăciune” - într-un îndemn la rugăciunile acestea comune.

Ce recomandați teologilor în învățarea, interpretarea învățăturii creștine?

Singur Ortodoxia

La nivel teologic, al institutelor teologice este la modă chestia asta cu împăcățile, cu ecumenismul.

arhimandrit Arsenie: Astea sunt discutate, și treaba lor dacă păstrează un amestec de idei, și este foarte trist că autoritatea dogmatică a universității nu precizează cu sabia în mână adevărul - sabia duhului.

Mai întâi de toate, nici nu-mi vine să cred că se învață altfel în universități; că e prea adevăr, prea trasor Adevărul de credință.

Biserica e numai una, și gata. Cum, de ce să nu spun Biserică Ortodoxă? N-am schimbat nimic deci, am spus de atâtea ori fără să fac figură de stil, Hristos e ortodox pentru că facem exact ce a spus El.

Numai Biserica Ortodoxă explică adevărat învățătura Mîntuitorului Hristos.

Ce îndemnați pe teologi să citească?

arhimandrit Arsenie: Să citească ce spune Biserica Ortodoxă; e consemnată învățătura. Chiril al Alexandriei cu o serie întreagă de lucruri; să pună mîna pe învățătura acestor mari titani: Ioan Gură de Aur, Vasile cel Mare, Grigorie de Nazianz, Teologul mai corect, că de Nazianz a fost și tatăl său - a fost un mare trăitor, dar nu a fost într-o formă eroică și să aducă noutăți ca fiul său Grigorie Teologul; a prezidat Sinodul al II-lea Ecumenic

arhimandrit Arsenie Papacioc

care privea Duhul Sfânt. Mântuitorul spune: “cine se va boteza în numele Tatălui, al Fiului și al Sfântului Duh”⁷.

Sfântul Duh era deja de Mântuitorul confirmat: “de la Tatăl purcede”⁸; gata, nu mai interpretezi tu. “Voi trimite”⁹, pentru că Mântuitorul era cunoscut ca Dumnezeu, de apostoli și de asta zice “și Voi trimite”, dar nu *că-I de la Mine*. “Care de la Tatăl purcede” - a precizat, adică suntem Una - Sfânta Treime. Aceasta a motivat și forma Sfintei Cruci.

Adevărul nu se poate interpreta; dacă-l interpretăm mereu, vine altul și spune că are dreptate, pentru că vine cu o logică oarecare. Adevărul-Hristos nu poate fi interpretat, chiar dacă trebuie să mori pentru El, chiar dacă te jertfești; dacă nu ești în stare să faci lucrul acesta zici ca ăla. Cu Adevărul nu-i voie să faci asta; au hotărât Sfinții Părinți cu Duhul Sfânt ce-a fost; Adevărul a fost definitiv interpretat de Sfinții Părinți la Sinoade.

Să citească orice; să citească și de Mahomed dacă e necesar, că e bine să știe ca să poată să-i combată.

O altă practică este înfrățirea parohiilor; logica este următoarea: dacă Biserica Ortodoxă este soră cu marea Biserică a Apusului, atunci parohiile se înfrățesc.

arhimandrit Arsenie: Dar nu e soră !

Singur Ortodoxia

Păi așa zic ei.

arhimandrit Arsenie: Atunci, dacă așa zic ei, nu se mai pune nici a doua întrebare.

Se duc cu copiii și participă la liturghiile lor; bine, asta și ca să viziteze sau nu știu ce ...

Și spune un copil: "A doua zi asistăm în parohie pentru prima oară la o liturghie catolică unde mă impresionează foarte mult corul, cântecele lor, parcă-ți deschideau inima.

Alt moment emoționant pentru mine a fost rostirea rugăciunii "Tatăl nostru", rugăciune în timpul căreia toți ne țineam de mâini.

Mă simt foarte flătat când părintele ne invită în altar, prezentându-ne pe fiecare în parte credincioșilor catolici care au umplut biserica".

arhimandrit Arsenie: Unui băiat i-a plăcut mai mult decît pe terenul de fotbal sau la un teatru cu o piesă oarecare, aia e altceva, dar nu cunoștea slujbele ortodoxe copilul acesta.

Le cunoaște sfinția voastră, dar așa se vrea să fie crescuți¹⁰.

arhimandrit Arsenie: Nu, nu le cunoaște, pentru că au fost mulți catolici de bună credință, preoți chiar și, cînd au văzut toată slujba ortodoxă, s-au bucurat

arhimandrit Arsenie Papacioc

foarte mult, și au vrut să schimbe și la ei, și i-a mazilit.

Nu-i un motiv obiectiv, un motiv întemeiat să ne împăcăm că a zis un copil. Copilul a avut vârsta lui de înțelegere, o fi fost o fire sentimentală, i s-a dat atenție; pentru că, dacă te duci într-un magazin și vânzătoarea sau vânzătorul te ia de mână și te duce și-ți arată nu știu ce, te simți flatat și nu-ți vine să pleci fără să cumperi ceva. E, aia-i altceva.

Ești mai slab și este o lege: cine este tare să stăpânească. Nu dragă, stăpânește Adevărul. Nu contează că mor eu.

Știi ce i-a spus unul, când l-a condamnat la moarte, împăratului, acolo în arenă? “Împărate, mă omori, dar nu poți să-mi faci nimic.”

Știi ce-a spus unul lui Napoleon, când a omorât un demnitar? “Sire, mai mult decât o crimă, ați comis o nedreptate.”

Adică nu e în funcție de ce faci tu cu mine, e în funcție de ce faci tu după asta și de ce ai făcut asta. E în funcție de Adevăr orice mișcare, orice suflare și răsuflare; nu ne jucăm cu asta. De ce nu vrem să înțelegem că aceasta înseamnă o trăire liniștitoare!

Nu-i vorba de mult. *Non multa sed multum.* Adică, de a sufla în adevăr cu Dumnezeu - tu ești, Doamne.

Singur Ortodoxia

Însemnări pentru Cuvîntul IV.

---

¹ Spune Mîntuitorul nostru, Iisus Hristos: “Cela ce nu este cu Mine, împotriva Mea este, și acela ce nu adună cu Mine risipește”, *Sfînta Evanghelie de la Matei, Capitolul 12, versetul 30.*

² Spune Domnul nostru, Iisus Hristos: “Cerul și pămîntul vor trece, iar cuvintele Mele nu vor trece.”, *Sfînta Evanghelie de la Matei, Capitolul 24, versetul 35*; “Mai lesne este cerul și pămîntul să treacă, decît din lege o cirtă să cadă.”, *Sfînta Evanghelie de la Luca, Capitolul 16, versetul 17*; de asemenea: “Că amin zic vouă: pînă ce va trece cerul și pămîntul, o iotă sau o cirtă nu va trece din lege, pînă ce vor fi toate. Deci, acela ce va strica una dintru aceste porunci mai mici, și va învăța așa pe oameni, mai mic se va chema întru Împărăția Cerurilor; iar acela ce va face și va învăța, acela mare se va chema întru Împărăția Cerurilor.”, *Sfînta Evanghelie de la Matei, Capitolul 5, versetul 18, 19.*

³ Parafrază, *Sfînta Evanghelie de la Matei, Capitolul 28, versetul 20.*

⁴ Este vorba de ultima săptămînă a lunii ianuarie; mai sunt și alte manifestari de acest fel.

⁵ Spune Domnul nostru, Iisus Hristos: “Două măcinînd la moară, una se va lua și una se va lăsa. Deci: privegheați, că nu știți în care ceas Domnul vostru va veni.”, *Sfînta Evanghelie de la Matei, Capitolul 24, versetul 41,42.*

⁶ *Sfînta Evanghelie de la Matei, Capitolul 13, versetul 54, 55;*
Sfînta Evanghelie de la Marcu, Capitolul 6, versetul 2-6;
Sfînta Evanghelie de la Luca, Capitolul 2, versetul 46-49;
Sfînta Evanghelie de la Ioan, Capitolul 7, versetul 14 –17.

⁷ Spune Mîntuitorul nostru, Iisus Hristos, Apostolilor: “Datu-Mi-s-a toată puterea, în Cer, și pe pămînt. Drept aceea,

arhimandrit Arsenie Papacioc

---

mergînd, învățați toate neamurile, botezîndu-i pe ei în numele Tatălui, și al Fiului, și al Sfîntului Duh. Învățîndu-i pe dînșii să păzească toate cîte am poruncit vouă. Și iată, Eu cu voi sunt în toate zilele, pînă la sfîrșitul veacului, Amin.”, *Sfînta Evanghelie de la Matei, Capitolul 28, versetul 18, 19, 20.*

⁸ Spune Mîntuitorul nostru, Iisus Hristos: “cînd va veni Mîngîietorul pe care Eu voi trimite vouă de la Tatăl, Duhul Adevărului, care de la Tatăl purcede, Acela va mărturisi pentru Mine.”, *Sfînta Evanghelie de la Ioan, Capitolul 15, versetul 26.*

⁹ Vezi însemnarea 8.

¹⁰ Pe lîngă institutele teologice, ecumenismul este obiect de studiu și în manualele școlare, dar nu pentru a fi predat cum îl înfățișează Cuviosul Iustin Popovici; spune Domnul nostru, Iisus Hristos: *Iar oricine va sminti pe unul dintr-acești mici care cred întru mine, mai de folos i-ar fi lui ca să se spînzure o piatră de moară de grumazul lui, și să se înece întru adîncul mării. Vai lumii de sminteli, că nevoie este să vină smintelile, dar vai omului aceleia prin care vine sminteala.(...) Căutați să nu defăimați pe vreunul dintr-acești mai mici, că zic vouă: Că Îngerii lor în Ceruri, pururea văd Fața Tatălui meu care este în Ceruri.*, *Sfînta Evanghelie de la Matei, Capitolul 18, versetele 6, 7, 10.*

Singur Ortodoxia

Cuvîntul V

Sfinția voastră, revenirea la Biserica Ortodoxă, în timp, s-a făcut prin Botez, prin Mirungere sau prin Pocăință - în funcție de greșeli și de timpul despărțirii. Întrebarea este următoarea: revenirea la Biserică are un caracter sfințitor, adică nu prin învățături, că și-au dat seama de greșeli sau învățături teologice ?

arhimandrit Arsenie: Revenirea la Biserică nu se poate face decât cu lepădarea de învățătura papistă; catolicii trebuie să se primească la Biserică după cum scrie¹ în însemnările din Molitfelnicele autentice (a se vedea *Molitvelnicul bogat* tipărit la Mănăstirea Neamțu², la anul 1843), după cum arată atîția Părinți (amintim pe Sfîntul Paisie de la Neamț, pe Sfîntul Nicodim Aghioritul), și după cum bine scrie și în Pidalion (a se vedea însemnările și subînsemnările la *canonul 46 Apostolic*, în Pidalionul tipărit la Mănăstirea Neamțu, la anul 1844), lucru valabil și pentru protestanți, neoprotestanți, anglicani sau alții.

Monofizitismul a fost condamnat la 451 la Sinodul IV Ecumenic la Calcedon, iar monotelismul la 680 la Sinodul VI Ecumenic la Constantinopole.

A se vedea *Însemnări pentru Cuvîntul V*, la pagina 87.

arhimandrit Arsenie Papacioc

Monofiziții sunt unii mai radicali, alții mai moderați; sunt și ei de mai multe feluri.

arhimandrit Arsenie: Nu ne interesează; și creștinii unii sunt mai trăitori, alții mai slabi - dar sunt creștini.

Nu este vorba de cum trăiești, ci ce trăiești. Nu facem anchetă care este mai bun și care este mai rău; ca să fii bun trebuie să fii în dogmele creștine și în practica creștin-ortodoxă.

Dogmă înseamnă adevăr de credință revelat, cuprins în Scriptură și în Tradiție, aprobat și practicat de Biserică.

Sfinția voastră, datorită tendințelor ecumeniste, slujbele de venire a eterodocșilor la Biserică nu mai sunt tipărite în cărțile de cult, în Molitfelnice.

arhimandrit Arsenie: Nu contează; vorbim de Molitfelnicele mai vechi, autentice, unde se precizează aducerea la Ortodoxie.

Ar trebui să se includă și în Molitfelnicele noi aceste slujbe?

arhimandrit Arsenie: Nici nu se pune problema. Ce mai discutăm – acestea sunt tendențioase.

Eu am și un Molitfelnic care nu este chiar nou și acolo, în loc de lepădări și de venirea la Ortodoxie, s-a pus un acatist. E posibil așa ceva?!
Vremea a schimbat lucrurile de la sine ?

Singur Ortodoxia

Dacă este vorba, și mai multe lucruri schimbate vei vedea ! – nu numai atât.

Să se păstreze molitfelnicele vechi; n-avem voie să schimbăm cum vrem noi.

Sfinția voastră, de ce este nevoie să se facă Taina Botezului, Mirungerii, Pocăinței când se revine la Biserică ?

arhimandrit Arsenie: Pentru că respectivii au intrat într-o rătăcire față de adevărul mîntuitor.

Această mare Taină este venirea Sfîntului Duh, luminarea inimii lor, luminarea poziției lor.

Sfinția voastră, în cadrul revenirii la Biserică se poate face aceasta fără Taina Botezului, Mirungerii, Pocăinței, după caz ?

arhimandrit Arsenie: Dacă vor să vină la Ortodoxie, nu se poate face decît prin Taina Botezului, Mirungerii sau a Pocăinței.

Dar dacă nu se vrea să se treacă prin această taină? Vă întreb pentru că aceasta este tendința actuală.

arhimandrit Arsenie: Rămîn așa cum sunt, în erezia lor, în credința lor.

Nu se poate trece peste acest pas?

arhimandrit Arsenie: Este singurul mod prin care poți să-l aduci.

arhimandrit Arsenie Papacioc

Altă situație nu există; unde, la o întâlnire tendențioasă ?!

Sfinția voastră, vedeți foarte simplu unirea Bisericilor (revenirea la Ortodoxie): prin lepădare de erezii, Botez, Mirungere.

arhimandrit Arsenie: Este simplu, dar are toată adâncimea, și toată înălțimea. Este mîntuirea în joc. Ce simplă ...

Este simplu dacă vrei, dar este foarte complicat un simplu ca acesta; vorba lui Dostoievski: e complicat un om simplu.

Biserica Ortodoxă s-a pregătit să ajute toată lumea pămîntului să se mîntuiască, să fie pe linia dorinței divine.

Ne împăcăm acum într-o înțelegere așa, să fim și noi apuseni, să fim moderni ?! Ce ne-a dat Apusul ?!

Ați spus, sfinția voastră, că Biserica întîi sfințește și apoi învață.

arhimandrit Arsenie: Biserica mai mult decît învață, sfințește.

Adică întoarcerea la Ortodoxie are un caracter sfințitor.

arhimandrit Arsenie: Da, prin revenire, prin taina propriu-zisă. Are un caracter de taină, de împlinire.

Singur Ortodoxia

Adică nu de învățătură ?

arhimandrit Arsenie: Nu poți să faci un gest dacă el nu revine la învățătura pe care a pierdut-o.

Cine vine mărturisește Adevărul; chiar pentru asta îi pui întrebarea: te lepezi de patimi - mă lepăd, te lepezi de... - mă lepăd ... Să se lepede de învățătura trecută și să intre în învățătura ortodoxă.

Să fim fericiți că suntem ortodocși. Am zis lucrul acesta singur, în pădure: "Doamne, îți mulțumesc Doamne că m-ai născut ortodox". Și mi-a dat puțința să mă conving de valabilitatea acestei trăiri.

Sute de ani. O zi, două, trei, patru, cinci, zece și 365 fac un an. Dar sute de ani? Și am trăit aceste lucruri împreună. Sfântul Martin este mucenic la Sinodul VI Ecumenic cu problema monotelistă; a fost contemporan cu Maxim Mărturisitorul. Este un papă martir pentru Adevăr și toate aceste lucruri sunt anulate acum. Pentru ce? Pentru un fes roșu pus deasupra capului?

De exemplu stiliștii; ei cum revin la Ortodoxie? Prin mirungere?

arhimandrit Arsenie: Stiliștii nu.

Dar cum? Se primesc prin pocăință ?

arhimandrit Arsenie: E vorba de calendar; calendarul este o măsurătoare.

arhimandrit Arsenie Papacioc

Deci ei vin așa, pur și simplu ?

arhimandrit Arsenie: Pur și simplu să revină, numai că ei s-au complicat acum - ca să-i primești; pentru că te botează încă o dată dacă ești botezat, și dacă ești cununat te cunună încă o dată.

Botezul repetat, îți dai seama ce mare greșeală; și au căzut în erezie. Nu pentru calendar, ci pentru că repetă botezul.

Din cauza calendarului au dat în...

arhimandrit Arsenie: Păi sigur, dacă n-ascuți. Cine n-ascultă intră în păgînatate : “și, dacă nu te ascultă, să-ți fie ca un păgîn și vameș”³; deci păgînatatea.

Sfinția voastră, nu prea s-au republicat hotărîrile sinodale.

arhimandrit Arsenie: S-au publicat; citim Pidalionul. Ce nu s-a publicat?

Nu s-au retipărit.

arhimandrit Arsenie: Nu s-au retipărit, da. Știu lucrul acesta și am învinuit chiar - vorbeam cu patriarhul Iustinian. Eu predam istorie la un seminar în Neamț, seminar monahal, și umblam în cărțile lui Iorga să caut niște adevăruri istorice; ce putea să-mi dea Iorga?

Săracu' Iorga.

Singur Ortodoxia

arhimandrit Arsenie: Săracu' și nevinovatul Iorga ...

Ce putea să-mi dea? Eram disperat. Până când, printr-un preot îndrăzneț, am găsit o carte care era pierdută; am dat de ea pentru că m-a ajutat Dumnezeu, că aveam mare nevoie de Pidalion. Sunt exact toate canoanele Sfinților Apostoli, ale Sinoadelor Ecumenice și Locale, ale Sfinților Părinți.

S-au tipărit aceste cărți. Nu putea să nu se tipărească canoanele Sfinților Părinți. S-au tipărit și fracționat: separat ale Sfinților Părinți, ale Sinoadele Ecumenice. Eu am avut toate edițiile - 7 erau, dar mi le-au luat studenții; dar Pidalionul îl am.

Am avut și Pidalionul mare⁴, în chirilică, pe care l-a tipărit Veniamin Costache. L-am scăpat de la foc, că îl ardeau comuniștii. Era chiar Pidalionul lui Iosif Naniescu, fost mitropolit la Iași, legat în aur pe margine. Are însemnări și subînsemnări de pagini întregi; este un pidalion mare, gros, foarte important. O cultură întreagă e acolo.

Însemnări pentru Cuvîntul V.

---

¹ A se vedea edițiile respective; retipărire în: *Din istoria marii apostazii: Sinodul de la Ferrara-Florența*, Editura Scara, 2002, pentru însemnările din *Molîțfelnic*, din *Pidalion*, cât și fragmente din *Viața Sfîntului Paisie de la Neamț*; de asemenea, a se

arhimandrit Arsenie Papacioc

---

vedea cele două volume de *Convorbiri și istorisiri duhovnicești*, ale Sfântului Paisie de la Neamț.

² Despre împotrivirea față de cărțile tipărite la Mănăstirea Neamțu, și înțelesul acesteia, a se citi *Istorie pentru Vedenia monahului Theodosie, din Sfânta Monastire a Neamțului, în anul mîntuirii 1797, în luna decembrie 20 spre 21, după adormirea Precuviosului Paisie Starețul și arhimandritul Sfintelor Monastiri Neamțu și Secu, cu trei ani în urmă* .

³ Spune Domnul nostru, Iisus Hristos, Ucenicilor: “Și de-ți va greși ție fratele tău, mergi și-l muștră pe dînsul între tine și între el singur; deci, de te va asculta, ai dobîndit pe fratele tău. Iar de nu te va asculta, mai ia împreună cu tine încă pe unul sau doi, ca prin gura a două sau a trei mărturii să stea tot graiul. Iar de nu-i va asculta pe ei, spune-l soborului; și de nu va asculta nici de sobor, să-ți fie ție ca un păgîn și vameș”, *Sfînta Evanghelie de la Matei, Capitolul 18, versetul 15,16,17*.

⁴ Tipărit la *Mănăstirea Neamțu, 1844*; cuprinde însemnările și subînsemnările la canoane ale *Sfîntului Nicodim Aghioritul*. Nu conține și hotărârile de dogmă, horos-urile Sinodale.

Singur Ortodoxia

Ultimul cuvânt

Biserica este trupul tainic al lui Hristos.

Nu poți să fii creștin universal decât prin modalitatea ortodoxă. În alegerea, trăirea și adâncimea unei structuri, trebuie neapărat să ținem cont de niște date reale ale problemei în care ne angajăm. Este o greșeală să ieși dintr-o structură spirituală puternică – Ortodoxia, atât de deplină, de autentică, de universală, care oferă realizarea omului din tine; altfel, o spun cu regret, s-ar putea numi false trăiri interioare. Nu este o întâmplare că noi suntem ortodocși, și nu suntem romano-catolici.

Sigur, este vorba de a ne angaja cu toată seriozitatea pe drumul esențial istoric, care este marele Adevăr – Orto-Doxia.

*

Sfântul Siluan Athonitul aparține în întregime Bisericii Ortodoxe.

Scria, după ce un alt părinte trăsesse concluzia că toți ereticii vor pieri: “Nu știu, dar n-am încredere decât în Biserica Ortodoxă. În ea se găsește bucuria mântuirii, ce se dobândește prin smerenia lui Hristos.”

*

arhimandrit Arsenie Papacioc

Doamne Iisuse Hristoase, cu inimile smerite, și capetele la pământ, Te rugăm ca frumusețea și veșnicia aceasta Ortodoxă să fie înțeleasă fără părtinire, desăvârșindu-se marea Ta biruință, că Tu ești “Calea, Adevărul și Viața”.

Sfârșit, și Lui Dumnezeu slavă

Adevărul este Hristos, Biserica Ortodoxă.

Biserica este cea care patronează drumul spre mântuirea noastră, cu orice chip, în stilul ortodox, așa cum s-a fixat la Sinoade privind dogmele respective.

S-au interpretat la infinit, și se vor interpreta: drumurile, cărările care duc spre mântuire și este numai una: aceasta pe care o ținem mai departe fără nici un fel de schimbare, și chiar cu râvnă și cu trăire, Biserica Ortodoxă.

*

Am fost întrebat: ce să spun Apusului? – de la părintele Arsenie.

Și am răspuns: să vină la Răsărit - la Biserica Ortodoxă - smeriți, fără condiții.

Adevărul trebuie respectat fără condiții.

*

Sunt creștin, sunt călugăr, sunt preot și voi răspunde; toți vom răspunde.

arhimandrit Arsenie Papacioc